

శ్రీమతేరామాద బాయనమః

—(*)—

ప్రకటన.

ఈలోకమున గణజాగము జడలను స్వజననీ పితృగుర్వదలవలె స్వస్థానవేషభాలయంద భిమాన ముచక్రము, గృహకర్త || స్వస్థానవేషభాషాభి మతాస్సత్త్వోన్మేషబద్ధియః | లోకే ౨ మామస్వస్థానవేషకృత కావ్యానిచా స్వస్థానవేష || అ పూర్వముచే చక్రబద్ధియున్నది, అనగా స్వస్థానవేష భవల యందు ర జ్ఞానమునము 7 లవారై తమతమభాషలలో భాషారూపగ్రంథ రచన తదిభివ్యసములగుచేయుచు చెయించుచున్నారము, అయితే శాస్త్రవిహిత సంస్కృత తాత్పర్యముకలగదాయనిన కలుగదు, అట్లేగిన తమతమ భాషలయందండెక్కిని స్వయము గనే ప్రవేశము, రుచియును సులభముగుటచే శ్రేణ్యధిగోహణ, న్యాయమున క్రమముగ మర డిలును స్వభాషా సగ్రంథాబ్యాసము వలన జ్ఞానముగలిగి సంస్కృత మందు రుచియునుగలిగి స్థి నికంటె మున్ను సంస్కృత సద్భిధాభ్యాసము చేసితిమేరి వేదాంతశాస్త్రము చక్కగా తెలి యగలదిని దానియందా నుదియింపచేసుటచే నిల్గవారికి చిన ఎ యల మందిబుద్ధులవను రక్షక మైన యర్చనతాతమునలెను ఈ భాషా సద్భిధాభ్యాసము లక్రంతరక్షకములై సద్భగమునందు రుచి నుదియింపజేసి సంస్కృత పితృవాస నకము లగుచున్నట్టి, గమనే పరాంకుత, పరకాలాది, ఆ శ్వాదులమెన్ను తదిను సారలైన మణవాళి మహామునులవరకు నుండు పూర్వార్చనార్చ్యలచేతను న్ను సంస్కృతభాష నన్ని భాషలకంటె నెక్కువదనియును, సంస్కృతము విడిచి యిలరభాష ల నభ్యసించుటచే ప్రత్యవాయముగయు ననెడిజ్ఞానము గలిగియుండియు నేకేక గ్రామిణిభాషా ప్రబంధములను రచించితి వివృతపరంపరకును సభ్యాసము చెయించిరిగదా, మరియు మణవాళి మహామునులవారు సంస్కృత న్యాయము నేచేసిరిని నగప్రసిద్ధమేగదా, వాణ్ణొనర్చుటకు కారణము నేమగున మనమందెము సంస్కృతముతో గ్రంథములను రచించితిమేని మందలగుస్త్రీ శూద్రాదులను నభ్యసించి నశక్తిమగుటచే వారియందరుచియేగాక, మనకు గహనములని తలంచి యాగ్రంథములను స్పృచించుట కూడా దర్శనమనియును శేవల సంస్కృత రసజ్ఞులగు పండితు లమాత్రముకే యుపయోగించుచుగియును, అట్టివానికి మనకంటె పూర్వముచే రచించిన సం స్కృతి గ్రంథములే చాలుననిదిలంచుగదా, ద్రావిడభాషలో నేకేక వేదాంతగ్రంథములను రచి యించినది ఇగియేకారణము, అట్లు గియించుటచే నేక సంస్కృత జ్ఞానవి శాలగు మందబు ధ్ధులవను సులభముగా వేదాంత తాత్పర్యము చక్కగా అమరుకలిగి యెరులకును చుడచేయిమిదయే గాక సంస్కృతిగ్రంథములగు శృతిసృతివిహీన పురాణములయందత్యంత త్రివిధిగలియుం డుట మనకు ప్రత్యక్షమేగదా, ఇదిగాక హిందూస్తాన్ మొదలగు మహాభక్తులు స్వభాషలచే న నేక వేదాంత గ్రంథములను రచించుటచే తత్త్వజ్ఞులగు వారందరును నాగ్రంథముల నభ్య

సించి అత్యంతభక్తిగలవారును శాస్త్ర విశ్వాసము గలవారును అగుచునున్నారు, తెనుగుభాష యందును, హరి, వాల్మీక్యాది, ఋషులచేతను, అధర్వణాచార్యు, నన్నయభట్టాది మహాకవుల చేతను, స్వభాషయైన తెనుగుభాషచే మందమతులగు శ్రీబాల, శూద్రాదులకును సులభముగా జ్ఞానముచేయుచుటకొరకు ననేక తెనుగు గ్రంథములను, తెనుగు వ్యాకరణములను, తెనుగుచే భారతాది గ్రంథములను రచించుచుడినవిగదా అందుచేననేక మందమతులగువారును తెనుగు దేశమునందు భాగవత, భారత, రామాయణాది ఆధ్రగ్రంథములచే తత్తత్ గ్రంథసార తాత్పర్యమును సులభముగా తెలుసుకొనుచున్న స్థితి సకలజనులకునువిదితమే, మరియు చాణిక్యాది నీతిశాస్త్రతత్వజ్ఞులచేతను స్వస్వభాషలయందు గ్రంథములను రచించుచుట మహోపకారమనియును, నవిభగవద్గీత హేతువలగుటచే సంస్కృత త్యాగదోషములేక, శుభ ఫలప్రదములనియును బయలుపరచిరి, గనుక నే యీవిషయమై సంక్షిప్త గారు భగవద్విషయము అనగా “ ఈడు ,, ప్రదేశమునందు మొటమొదట సకలశిష్టజన పరిగృహీతమైన యీ భాషా గ్రంథాభ్యాసము శృతి స్మృతీతిహాసపురాణాదులయందెట్లు నిషేదించబడినను, అట్లునిషేదించబడిన దానినిశిష్టులెట్లుంగీకరించిరి, అని మొదలైన ననేకశంకలను శంకించుకొని భగవత్ప్రతిపాద్యమే హేతువుని మొదలైన ననేకపరిహారములనుపన్యసించి, భగవద్విషయమైన భాషయేదైనను ఉపాదేయతమమని, నిరూపించిరి నదియంతయు నిచటగ్రంథవిస్తరభయముచే వ్రాయలేదు, అచటనిసంశయము గలవారుచూచుకొనవచ్చును, గనుక నిష్పక్ష పూర్వాచార్యులచే ద్రవిడభాషగా రచియింపబడిన ద్రవిడరహస్యములన్నియును, గురూపదేశయోగ్యములగునటులనున్న పేలవముగా నందరుచూచుకొనుటకు సుపయోక్తముకాకుండునటులనున్న వారేరితి గారచియించిరో నదేరితి తెనుగు భాషయందు ప్రతిబింబించబడుచున్నవి, ఇందువలన మనతెనుగు దేశస్థులు ఆతెనుగు భాషారహస్య గ్రంథములను గురూపదేశద్వారా ఆధ్వసించినయడలశీఘ్రములలో వేదాంతజ్ఞానము కలుగుచున్న ద్రవిడభాషలోనున్న గ్రంథములనే నభ్యసించుచేసెదమని తలంచినయడల వేలలోబుద్ధిమంతులైన యవలికో వకరికేగాని, నందరికీర దేశభాషవలె సరళముగ నభ్యసించ బడదుగదా, స్వభాషచేత నైనయడల సులభముగా గ్రహించబడును, గనుక నీభాషా ప్రతిబింబకరణ దుర్భయమును భాగవతులగు వారు గుణమందే దృష్టిగలవారలై తమింపవలయునని ప్రార్థన, ఇదిమనదేశమునకు మహోపకారము, అయితే ద్రవిడప్రబంధములను ద్రవిడవేదముగా దలవవలయునని యుండుటచే, అభాషచేతనే యభ్యసించుట ఫలజనకమని తలవకూడదు, వేదమనెడిపేరు కేవల అర్చి వారులు సాించిన పాశురరూప నాలాయిరప్రబంధమునకే కలిగియున్నది, గాని పూర్వాచార్యులచే వాక్యరూపమైన ద్రావిడ రహస్యగ్రంథములకువేదనీంజ్ఞ, నెక్కడయును జెప్పబడలేదు అట్లు శిష్టాచారమునలేదు, ఇదిగాక ఉత్తరదేశస్థులకు ద్రవిడప్రబంధము లుపయోగించవనే తలంపుచేతనే గోవర్ధనము రంగాచార్యులవారు ఆద్రవిడ రహస్యములను సంస్కృతముగా ప్రతిబింబించి, వానినుపదేశించి, ననేకులను కృతార్థులనుగా చేరిగదా, ఇప్పుడాగ్రంథములచేతనేకదా వారందరును ఉజ్జీవించుచున్నది, గనుక తెనుగు గ్రంథముకదాయని పేలవముగా దలవక ఏభాషయైనను భగవద్విషయమైనవి శ్రేష్టమనితలంచి తనభాషయందభిమానమునుంచి వీటిని ప్రచురము చేయగలరు, ఇట్లు చేసినయడల మనదేశమునందుండు అనేక మందజనులకును వేదాంతతాత్పర్యము సులభముగా తెలిసి మతమందత్యంత తాభిమానముకలిగి ఉడయవరుల శిద్ధాంతమును దక్షిణదేశముందుండు సకలజనులవలె ప్రచుర పరచగలరు. * * * * *

శ్లో ॥ హరికిరివిదైవాస్యతు బ్రాహ్మణేననరోత్తమ । భాషా
గాననగాతకన్యం తస్మాత్సాపంత్యయాకృతం ॥

అని మచ్చిపురాణ వచనము.

శ్రీ
—(*)—

ముముక్షుప్పడి - రహస్య రత్నాకరము.
(తిరుమంత్ర ప్రకరణమ్.)

పుట.	పక్షి.	అశుద్ధం.	శుద్ధం.
౨	౧౫	దుఃఖమున్ను	అలాభక్షేషమున్ను
౫	౧౦	భకి	భక్తి
౬	౧౨	రూను	రూపాను
౭	౭	యావి	యాలి
౯	౧	ఇవిట్టి	విట్టు
"	౧౦	ఆగి	ఆక
౧౦	౧	ప్రభైయుం	ప్రభైయైయుం
"	"	మణితైయ్యుం	మణితైయుం
౧౧	౯	దశ్యమాన	దృశ్యమానత్వాత్
"	౧౩	దానవతు	దానవత్
౧౨	౧౨	వసునః	వస్తునః
"	౨౫	ఇతరమును	ఇతరదేవతలను
౧౩	౫	దెత్తిహల్	దెహత్తిల్
"	౧౫	జాతెత	జాతెతి
౧౪	౧౩	ఉక్తో	ఉక్తా
"	"	రత్య్	రత్యా
"	౧౫	తృణో	వృణో
"	౧౭	ప్యపి	త్యపి
౧౭	౧౧	దాస్య	దాస
౨౦	౯	రత్తాల్	రవిత్తాల్
"	౧౨	తాని	తె
"	౧౭	సత్తాం	సత్తాం
"	౨౩	సర్వసంబంధప్రాప్తి	సర్వవిధబంధు
—(ద్వయప్రకరణమ్.)—			
౨౪	౧౪	త్యజ్ఞానం	త్యజ్ఞానం

1	౧౭	సంగతుల	సంగముల
౨౫	౯	శరణ్య	శరణ్యః
”	౧౮	ఆకించస్య	ఆకించస్య
”	౨౦	అవశ్యా	అవశ్యా
”	౨౭	అకించస్య	ఆకించస్య
౩౬	౧	న్త్రిరువడి	న్త్రిరువడి
౩౮	౧౧	తంత్రో	తంత్ర్య
౩౯	౧౯	చరమ	చరిమా
”	౨౮	ర్తినీ	ర్తీయును
౩౧	౨౨	న్మోక్షం	న్మోక్షమ
౩౨	౩	పలకా	పలకాబుమ్
౩౩	౧౪	త్తోక్తంవిశద	త్తోక్తంప్రాప్యంవిశద
౩౪	౨౧	చూపు	తాత్పర్యం

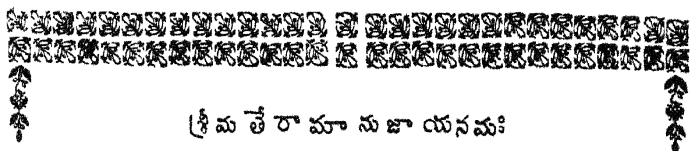
—(చరమశ్లోకప్రకరణం.)—

౪౦	౧౨	కుర్వీత్య	కుర్వీత్య
”	౨౫	తోవ	త్తోవ
౪౧	౧౧	తన్మాపయేత్తగుణ	తన్మాపయేత్తగుణ
”	౨౨	అను	అను
౪౩	౧౦	త్వమేవచా	త్వమేవచా
”	౧౫	సచ	అధవాసచ
”	౧౬	అధకము	అధకమును
”	౨౦	వమును	వము
౪౭	౨౧	క్రిందపుచ్చ	వీడుక్రిందపుచ్చ
౫౦	౧౩	త్వం	త్వం

శుద్ధి కథా శ్రీక సమాప్తము.

ముముక్షుప్పడి - రహస్యత్రయమ్.

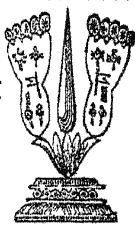
తనియన్ గళ్.

శ్రీశైలేశదయాచాత్రంధీభక్త్యాఽగుణాణావమయతీంద్రప్రపణంవందేరమ్యజా
మాతరంమనిమ్॥౧॥ రమ్యజామాతృయోగీంద్రపాదరేఖామయంసదాతదా
యతాత్మసత్తాదిరామానుజములింభజే॥౨॥ లక్ష్మీచాఫసమారంభ్యాంనా
భయామునమధ్యమామ్అస్మదాచార్యపర్యంతాంవందేగురుపరమ్పరామ్॥౩॥
యోఽత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్గురుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణితృణాయమే
నేఅస్మద్గురోర్భగవతోన్యదయైకసింధోరామానుజస్యచరణౌశరణంప్రప
ద్యే॥౪॥మాతాపితాయవతయస్తనయావిభూతిస్సర్వంయదేవనయేనమదన్వ
యావామ్ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వక్తృభారామంశ్రీమత్తదంఘ్రియుగళంప్రణమా
మిమూర్ధ్నా॥౫॥ భూతంసరశ్చమహదాహ్వయభట్టనాథశ్రీభక్తిసారకులశే
ఖరయోగివాహన్భక్తాంఘ్రిరేణుపరకాలయతీంద్రమిత్రాన్శ్రీమత్పరాంకుశ
మునింప్రణతోస్త్రిత్యం॥౬॥లోకాచార్యాదుగురవేక్యప్లపాదస్యసూనవేసంసా
రభోగిసందప్తజీవజీవాతవేనమః॥౭॥ లోకగురుంగురుభిస్సహపూర్వైర్వైకూరకు
లోత్తమదానముదారమ్క్రినగపత్యభిరామవరేకౌధీప్రళయంవరయోగినమి
దే॥౮॥

కోడిటల కాశరియన్ కూరకుతోత్తమ తాదర్,
 తీదిల్ తిరుమలై యాళ్ళి వార్ శెఱ్ఱున్దుర వైమణవాళి,
 ఓదణియపుకళ్ళి తిరుకాపుడైయపిరాన్ తాదరుడన్,
 పోదమణవాళిముని పొన్నడిగళ్ పోతువనె॥
 వాళ్ళియుల కాశరియన్ వాళ్ళియవన్ మన్నుకలమ్,
 వాళ్ళిముడుమ్మైయెన్నుమ్ మానగరమ్ వాళ్ళి,
 మగళ్ళివాళ్ళిన్దవేరిన్ బమ్మవ్ గుమిగునల్లార్,
 ఇనళ్ళివాళ్ళిన్దిరుకుగమిరుప్ప॥
 ఓదు ముడుంబై యుల కాశరియనరుళ్,
 ఏదుమరవాదవెంబెరుమాన్ తిరి,
 వఱ్ఱువాచ్చిటువల్లూర్ మామతెయోన్ పాతం,
 తొఱ్ఱువార్ కు వారాతుయర్ ॥

పిళ్ళైలో కాచార్యర్ తిరుపడిగళ్ళేశరణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

రహస్యరత్నాకరం

ముముక్షుప్రతి మూలమ్

- ౧॥ ముముక్షువుకరయవేణుమ్ హస్యం మూఱ్ఱమ్.
- ౨॥ అదిల్ ప్రథమరహస్యం కరుణంత్రమ్. (మనస్వికర వేణుమ్)
- ౩॥ తిరుమంత్రత్తిన్నడైయ శిశిరోమైక్కుగోప్వోగ వృద్ది, క్షేపత్తోడే శేణియ
- ౪॥ వస్త్రత్తిలుమ్, వస్త్రత్తుక్కుళ్ళీడాన వస్తువిలుమ్, మంత్రప్రదనానవా
చార్యకృపకరలిలుమ్ ప్రేమమ్, కనకరవుణ్డొనాన్, కార్యకరమావదు

- ౧॥ ముముక్షుజ్ఞానకావ్యాసరిహస్యానంత్రమ్.
- ౨॥ తత్రప్రథమరహస్యం త్రిమంత్రమ్.
- ౩॥ శ్రీమంత్రస్యయావదైవభవపర్యాప్తిప్రేక్షాఽదృత్యానుసంధానంకార్యం
- ౪॥ మంత్రేమంత్రాంతర్గతవస్తుమంత్రప్రదాచార్యేచ ప్రేమాధిక్యమస్తీచే
త్ కార్యకరోభవతి.

- ౧॥ ముముక్షువునకడుంగవలసిన రహస్యములు మూడు.
- ౨॥ అందుప్రథమరహస్యముతిరుమంత్రము. (ధించవలయును.)
- ౩॥ తిరుమంత్రముయొక్క శిశంపదకట్ చాలునట్లు ప్రేమతోకాపాడితిన్న సం
- ౪॥ మంత్రమునం దును మంత్రమునకంతర్గతమైనవస్తువయందును మంత్రప్ర
దులైన ఆచార్యులపట్లను ప్రేమముఘనముగా నుండేనేని కార్యకరమగును.

శి శిరః=సంపత్తు అనగా.. గౌరవము శతగుణముల

౫ సంసారికళే-తంగలైయుమ్, ఈశ్వర నైయుం, ముందు, ఈశ్వరకై కర్మతై
యుమిందు, ఇట్లందోమెన్నిటవిట్టపుమిన్నికే- సంసారమాణిటపెరు
జ్జడలిలే విట్టుందు నోపు పడ, సర్వేశ్వరకై తకై కృపయాలే ఇవ రికళే
తన్నెయిటిందుకకరై మరం శేడంబడి తా నేశిష్యునుమాయ్ ఆచార్యను
మాయ్ విన్ను, తిరుమంత్రతై వెళియిట్టరుళి రాక.

౬ శిష్యువాయ్ నిన్నడు-శిష్యురుకు గ-మరుప్పువాట్టారటియై మైయాలే, అత్తై
యటినికై కాక.

౫ సంసారిణ-అత్తన, ఈశ్వర-చ, విన్నుత్య, ఈశ్వరకై కర్మఁబచ్చుతాఁపచ్చు
తా ఇతికై శేరాపివి నా, సంసారరూపమహ-సముద్రేపతిత్వా, దుఃఖితా
వ్గఁగి, ఇతి సర్వేశ్వరః స్వకృపయా, ఏతే స్వజ్ఞా నేనతీరంయథా ప్రాప్ను
యుస్తథా, స్వయమేవ శిష్య ఆచార్యశ్చ సన్ శ్రీమంత్రం, ప్రకాశ
యామాస.

౬ శిష్యతయాస్థిశిః-శిష్యస్థితేనాకై కరజ్ఞాతత్వాత్ తాం జ్ఞాపయితుం.

౫ సంసారులు-తమనున్న, ఈశ్వరునిన్ని, మరచి, ఈశ్వరకై కర్మమునున్న,
పోగొట్టుకొని, పోగొట్టుకొంటిమనెడి దుఃఖమున్నులేక, సంసారమనె
డి ఏ హాసముద్రమునంబడి బాధపడుచుండ గా, సర్వేశ్వరుడు తనకృప
చేతను వీరలుదననెరింగి గట్టుపడ చేరునటుల, తానే శిష్యుడును ఆచా
ర్యులును అ మఁగి వి, తిరుమంత్రమును బయలుపరచెను.

శిష్యుడై విలచినది శిష్యుడుండునికినిలోను లేరు గనందుచే దాని నెరింగించుకొ
రకు,

కై కరయై మర-శేరుంబడి (అననా)కరై మూనమరంకరై మరం

శ్రీ ఓడ గట్టును చేరునటుల (లేక) గట్టుగూపమయిన ఓడ గట్టుపడ మని అ
ధముయి, విష్ణుపోత మనినటుల, ఈ గట్టును ఆ గట్టును వ్యాపించిన ఓడ
గట్టు అగ్గరగా వారధి వలెనను.

- 2 సకలకామ్రుజ్జాతాఁ పిరకుటాం జ్ఞానం స్వయమాన్వితంబోలె, తిరుమ
త్రత్తాపిరకుటాంజ్ఞానం మైత్రికధనంబోలె.
- ౪ భగవన్మంత్రజ్ఞో తాననేకజ్ఞో.
- ౯ అవైతాన్ వ్యాపకజ్ఞశ్రేష్ఠ మవ్యాపకజ్ఞశ్రేష్ఠ మిరండువర్గమ్.
- ౧౦ అవ్యాపకజ్ఞశ్రీ వ్యాపకజ్ఞో మూఱ్ఱమ్ శ్రేష్ఠజ్ఞో.
- ౧౧ ఇవైమాన్విలుం వెత్తుకొండం పెరియతరుమంత్రప్రధానం.
- ౧౨ మత్తైయవై యిరండుకుటామశీష్ట పరిగ్రహముమపూర్తియు ముండు.
- ౧౩ ఇత్తై నేవంగళుమ్, ఋషికళుమ్, ఆభోవార్చకళుమ్, ఆచార్యార్చకళుమ్, చిగు, చినాగింకళో.

- 2 సకలకామ్రుజ్జాతాం స్వయమాన్వితంబోలె, తిరుమ
త్రత్తాపిరకుటాంజ్ఞానం మైత్రికధనంబోలె.
- ౪ భగవన్మంత్రా అసక్.
- ౯ తేవ్యాపకా అవ్యాపకా శ్రేణిద్విధాః.
- ౧౦ అవ్యాపకా పీఠమా వ్యాపకా ప్రయశ్రేష్ఠాః.
- ౧౧ తేమాం త్రియాకొం మధ్యేమహాంబ్రీమంత్రః ప్రధానఘాతః.
- ౧౨ అన్యయోరశీష్టపరిగ్రహపాపూర్తి శాస్తి.
- ౧౩ ఇమంవేదాఋష యో మూరయశ్చాచార్యశ్చప్రత్యేకదమన్.

- 2 సకలకామ్రుజ్జాతాం పిరకుటాంజ్ఞానం స్వయమాన్వితంబోలె, తిరుమ
త్రత్తాపిరకుటాంజ్ఞానం మైత్రికధనంబోలె.
- ౪ భగవన్మంత్రము లైతేననేకములు. (లు.)
- ౯ అవియైతేవ్యాపకములనియును అవ్యాపకములనియును రెండువర్గము
- ౧౦ అవ్యాపకములకంటె వ్యాపకములు మూడును శ్రేష్ఠములు.
- ౧౧ ఈమూ. లోపలనున్న పెరియతరుమంత్రము ప్రధానము.
- ౧౨ తక్కిన ఆరేణిని అశీష్టపరిగ్రహమును అపూర్తియునుండును. (రి.)
- ౧౩ దీనినివేదములు, ఋషులు, ఆచార్యులు, అచార్యులు, చిగులంబి

- ౧౪ వాచ్యప్రభావ మ్బొలన్దు, వాచకప్రభావమ్.
 ౧౫ అవకదూరస్థనానాలుమిఁకిట్టినిన్నుతవుమ్.
 ౧౬ ద్రోపదికాఁగి తేవుడవైఁకురిన్దఱుతిరు నామమత్తే.
 ౧౭ శొల్లుమ్ క్రమమెట్టియచ్చిన్నాముతకన్వరూపంకెడదన్లెళ్ళు.
 ౧౮ ఇతు తాకఁ“భిఁకులందరుమ్,, ఎనిరపడియే యెల్లావపేక్షితల్లఁలైయుమ్
 కొడుకుకుమ్.
 ౧౯ విశ్వస్వకైవల్యభగవల్లాభంగలై యాశ్చేష్టట్టవరకళుకువత్తైక్కొడు
 కుకుమ్.

- ౧౪ వాచ్యప్రభావవన్నిభవతి వాచకప్రభావః.
 ౧౫ తస్మిన్దూరస్థేనత్యైవయంసమీప్సణ్డపకరోతి.
 ౧౬ ద్రోపద్యాఅపదిచామసేవస్త్రునర్ధకం.
 ౧౭ యథామసంధానవిధానంననుసంధానేపిస్వస్వరూపాన్మన్యవతే.
 ౧౮ అయంచ“కు లుదదాతి,, ఇత్యాద్యక్త ప్రకారేణసర్వాపేక్షితప్ర
 దోభవతి.
 ౧౯ విశ్వస్వకైవల్యభగవల్లాభకామేభ్యస్తాన్దదాతి.

- ౧౪ వాచ్యప్రభావమువంటదికాదు వాచకప్రభావము.
 ౧౫ అతడుదూరస్థుడైనచుఇదిసమీపించియుండియుపకరించును. (దా.
 ౧౬ ద్రోపఁగిఅపదయందువస్త్రములఁసూరించియిచ్చినది తిరునామమేక
 ౧౭ అనుసంధిఁచెడిక్రమములేకయనుసంధించినను తనస్వరూపముచెడున
 టులనిబడదు. (చ్చును.
 ౧౮ ఇదియైతే“భిఁకులందరుమ్,, అనిచెప్పినప్రకారముసర్వాపేక్షితములని
 ౧౯ విశ్వస్వకైవల్యభగవల్లాభముల గాని మహారలకుపానినియిచ్చును.

† శురక్ర=ఉంకై=అనిగా ఉంటు,వృద్ధిగొంటు.

‡ కులమునిచ్చును. తి.మొ.౧.౧.౯.

- ౧౦ కర్మజ్ఞానభక్తి కళిలేయిట్టిందవ ర్ కళుకువిరోధియెపోకియవ తైత్త
వైకటాక్షికొడుకుఁ మ్.
- ౧౧ ప్రపత్తియిలేయిట్టిందవర్ కళుకు స్వరూపజ్ఞాన తైప్పిటప్పిత్తు కాల
క్షేపత్తుకుఁమ్, భోగతుకు గం, హేతువాయరుకుగం.
- ౧౨ “మత్తెల్లామ్మేళిలుమ్” గాఁబినిటపడియే యటియఁజేయుచుర్ర పిల్లలుతు
కుఁ శ్చేయుణ్ణు.
- ౧౩ అ తావతజ్ఞుఁడవు.
- ౧౪ పూర్వాచార్యకళి ఇతిలర్థమతివతఁకుఁమున్నుతంగలైప్పిటన్దారే కళా
కనినైత్తిరార్కళి.

- ౧౫ కర్మజ్ఞానభక్తి మనివిష్టానామవిరోధినం వర్త్యతాస్యనాపయతి.
- ౧౬ ప్రపత్తాప్రవిష్టానామ్, స్వరూపజ్ఞానము తాద్యకాలక్షేపస్య భోగస్య
చ హేతుర్భవతి. (రంతె.
- ౧౭ “అన్యోన్యంవదతీ” గాఁత్యుక్త ప్రకారేణజ్ఞాతవ్యాసస్వేష్యథా అస్మిన్
౧౩ తేవపంచవిధాః. తే.
- ౧౪ పూర్వాచార్యావతదర్థజ్ఞానాత్పూర్వమాత్మనడత్పన్నాన్నానుసందధ
- ౧౦ కర్మజ్ఞానభక్తులలో దగిన వారలకు విరోధిపొగొట్టి వానిని నీతలకట్టియి
చ్చును. (మునకుభోగమునకు ను హేతువైయుండుచు.
- ౧౧ ప్రపత్తియు దుడిగినవారలకు స్వరూపజ్ఞానము దయింపజేసి కాలక్షేప
౧౨ “మత్తెల్లామ్మేళిలుమ్” గాఁ అనిచెప్పిన ప్రకార మెఱుగుగ వలసిన అర్థముల
న్నియునిండులో నుండుచు.
- ౧౩ అవియుగునవివదర్థములు.
- ౧౪ పూర్వాచార్యులదర్థము నెరుగక మునుపుదమనుదయించినవారిని గా
దలచియుండక పోవుచుండిరి.

- ౨౫ ఇతి లభకఞ్ఞానమ్మిటస్తసిన్బు. “విటస్తసిన్బుల్లై” గా ఎన్నిట పడియే ఇ
త్తైయొట్టియ వేటొన్నాల్ కాలక్షేపబట్టి యతియార్కళ్.
- ౨౬ వాచకత్తిల్-కాటట్టిల్ వాచ్చత్తిల్ యూన్ను కైకగడి ఈశ్వనే యు
పాయోపేయమెన్నుని నైతిరుకై-
- ౨౭ ఇతుతన్నిట్చిల్లుకిటవథమ్, స్వరూపముమ్, స్వరూపానరూపమాన
ప్రాప్యముమ్, స్వరూపముమ్, ఉపాయముమ్, ఫలమెన్నువుమామ్. (ప్.
- ౨౮ ఫలమిరుక్కుచ్చడిప్రమేయశేఖరల్లుమ్ అచ్చ రాదిగతియిలుమ్ నొన్న
- ౨౯ ఇన్-కా-ఎట్టిత్తిరువత్తుర మాయమున్న పదమాయయింకమ్
-
- ౨౦ ఏదిదర్శనోత్పత్తిని నైరిం “ఉన్బిత్తైపశ్చన్నవిస్వరామి” గాత్తై క్రమ
కారేణా నేనవి స్వేచకాలంనత్తపన్తి.
- ౨౧ వాచకాద్వాచ్యేత్రధాంసా హేతురీశ్వరవీనా పాయోపేయావిత్తిస్థితిః.
- ౨౨ ఏకత్వతిపాద్యోర్ధ్వః స్వరూపమ్, స్వరూపానరూపమ్ ప్రాప్యంబ. స్వ
రూపముపాయుః, ఫలంచేతివా.
- ౨౩ ఫలప్రకారః ప్రమేయశేఖరే, అచ్చ రాదిగత్యాంచోక్తః.
- ౨౪ అయంచాప్తాత్తరస్త్రిపదః.
-
- ౨౫ ఇందిర్భఞ్ఞానమువయించినవనుక “విటదస్సిన్బుల్లై” గా అని చెప్పినప్ర
కారము, దీనినివిడిచివేటొకదానిచే కాలక్షేపము చేసి ఎరిగకవారిరి
- ౨౬ వాచకమునకంటె వాచ్యమునందుపూనిక చేసుటకు మూలము ఈశ్వ
రుడే పాయోపేయమనిదలచియుండుట.
- ౨౭ ఇందు చెప్పబడేదిర్థము=స్వరూపము, స్వరూపానరూపమైనప్రా
ప్యము, స్వరూపము, ఉపాయము, ఫలము, అనియే ఘనము.
- ౨౮ ఫలముండుప్రకారమునుప్రమేయశేఖరమునందును అచ్చ రాది గతియం
దుండెట్టితిమి. (ఉను
- ౨౯ ఇదియే తే నేనమిదితిరువత్తురములుగలదై మూడుపదములుగలదై యుం

- 30 మూన్నుపదముమమూన్నర్థతైచ్చిల్లికిరదు.
 31 అశావతుశేషత్వముపారతంత్ర్యముమైకై. కర్యముమ్.
 32 ఇతిత్ముతత్ పదమ్ ప్రణవమ్.
 33 ఇతి(అ)పిచ్చమ్, (ఉ)పిచ్చమ్, (మ)పిచ్చమ్, మూన్నురువత్తరమ్.
 34 మూన్నుశాఖ్రియితేతయైనితైత్తుకకడైందువెణ్ణెయ్ తిరట్టిరాత్పైలే
 మూన్నువేదత్తిలుమ్మూన్నత్తరత్తైయుమెడతత్తు.
 35 అత్తైయావితుసకలవేదసారమ్.
 36 ఇదిలకారమ్ సకలశబ్దముకుమ కారణమాయ్ నారాయణపదత్తు
 కు సంగ్రహమాయ్ కైయాలే సకలజగత్తుకు మకారణమాయ్ స
 ర్వరక్షక నానవె బెరు మనైశొల్లుగిలు.

- 37 పదత్రయంచార్థత్రయమహ.
 38 తచ్చ శేషత్వమ్, పారతంత్ర్యం, కైంకర్యం.
 39 తత్రప్రథమపదమ్ ప్రణవః.
 33 అత్ర(అ)ఇతి(ఉ)ఇతి(మ్)ఇతివత్త్రిణ్ణుతరాణి
 34 పాత్రత్రయేదగ్గిఘాఱయిత్వా మధిత్యావనశితోద్ధారవత్ త్రిభ్యోవేదే
 35 అతోయమ్, సకలవేదసారః. (భ్యస్త్రీణ్ణుతరాణ్యుధృతాని.
 36 తత్రాకారః సకలశబ్దమూలత్వాన్నాగాయణ పదసంగ్రహత్వాచ్చ, స
 కలజగత్కారణం సర్వరక్షకం నారాయణమాహ.

- 30 మూడుపదములు మూడర్థములు జెప్పును.
 31 అవియగునవి శేషత్వము, పారతంత్ర్యము, కైంకర్యమున్న
 32 ఇందుమొదటిపదము ప్రణవము. (లుకలది
 33 ఇది(అ)అనియును (ఉ)అనియును (మ)అనియును మూడువిరువత్తరము
 34 మూడుపాత్రలయందులులుచుపూరించితఱచి వెన్ననముద్దచేసినట్లు
 లమూడువేదములవల్ల నెచిన్ని మూడత్తరములను ఎత్తినది. +
 35 అగుటచేతనిది సకలవేదసారము,
 36 ఇందులకారము=సకలశబ్దమునకును కారణమై నాగాయణపదమున
 కు సంగ్రహమై యుండుటచే సకలజగత్తుకును కారణమై సర్వరక్షకుడై
 నను బేరుమాను జెప్పుచున్నది.

+ మూడత్తరముల నెత్తిన డెట్లనిన-మూడువేదములనుంచి, మూడుపాత్రలయ
 లులుచుదఱచి వెన్నదీశముద్దచేసెట్లునుట

- 32 రక్షిక్ష్మాయాపదు విరోధియైబోధికురైయుమ్, అపేక్షితతైక్రిగ్దు
 33 ఇవైయురండుమచేతనరేనిన్ననిన్నవశపుక్తిదామురుకుమ్క్రైక్రైయుమ్.
 34 సంసారిగళుకుర విరోధి-శతృపీడాదిగళే, అపేక్షితమన్నపానాదిగళే;
 ముముక్షుకురళుకుర విరోధి; సంసారసంబంధమ్, అపేక్షితముపరమపదప్రాప్తి;
 ముక్తుకురమ్ నిత్యదుఃఖమ్ విరోధి-కైంకర్యహాని, అపేక్షిత
 మ్కైంకర్యవృద్ధి. [త్రిలేశాన్నోమ్.
 ౪౦ ఈశ్వరనైయొట్టిదనరేగళేరక్షకరల్లరెన్నుమిడమ్ ప్రపన్నపరిత్రాణ
 ౪౧ రక్షికుమ్మబోదు పిరాట్టిసన్నిధివేండుగైయాలే, ఇదిలేక్రిసంబంధ
 మనసంధేయమ్, ౧ ("ఇతైయుమకలకిల్వైక్,")

- 32 రక్షకత్వమ్నామ్, విరోధినివర్తకత్వమపేక్షితప్రదత్వంచ.
 33 ఏతదుభయంతత్రచ్చేతనామ్, రూపం.
 34 సంసారిహంబిరోధి-శతృపీడాది, అపేక్షితమన్నపానాది; ముముక్షూ
 హంబిరోధి; సంసారసంబంధమ్, అపేక్షితాపరమపదప్రాప్తి; ముక్తా
 నాన్నిత్యవాంచవిరోధిసి-కైంకర్యహాని, అపేక్షితా కైంకర్యవృద్ధి.
 ౪౦ ఈశ్వరవృత్తిరక్తావామరక్షకత్వంప్రపన్నపరిత్రాణఉక్తం.
 ౪౧ రక్షకకాలేక్రిసంబంధస్యాపేక్షితత్వాదశక్రిసంబంధోఽనుసంధేయః
 ("క్షణమవివియుక్తానిభవన్తి,")

- 32 రక్షించుటయగునదివిరోధినిబోధింపుటయునపేక్షితమునిచ్చుటయును.
 33 ఇవిరెండునుచేతనులుఉన్నఉన్నప్రకారమునకుదగియుండును.
 34 సంసారులకువిరోధి-శతృపీడాదులు, అపేక్షితమన్నపానాదులు; ము
 ముక్షువులకు విరోధి-సంసారసంబంధము, అపేక్షితముపరమపదప్రా
 ప్తి; ముక్తులకును, నిత్యులకును, విరోధి-కైంకర్యహాని; అపేక్షితము, కైం
 కర్యవృద్ధి. [బ్రహ్మనఃజెప్పితిమి.
 ౪౦ ఈశ్వరునితప్పనితరులరక్షకులుకారనెడి యంశమునుప్రపన్నపరిత్రా
 ౪౧ రక్షించునపుడుపిరాట్టిసన్నిధిఅపేక్షితమగుటచేత నిందుక్రిసంబంధము
 అనుసంధేయము. ౧ ("ఇతైయుమకలకిల్వైక్")

ఈకుండలితహక్యముకొన్నిశ్రికోశములోమాత్రముఉన్నది.

క్షణకాలమున్నుండిగొలులేను.

- ౪౨ అత్ర భగవత్సేనాపతిమిత్రవాక్యమ్ | (అవస్థార్థపు ఇవిట్టిప్పిరియిల్లి ఇ
వ్వత్తురమ్ విట్టుప్పిరివదు).
౪౩ భర్తావినుడై మవడుకై గ్రయ్యెయమ్ ప్రజ్ఞయినుడై యతొట్టి నైయుమ్
విడాదేయి రుక్మమ్మా తావై యిప్పీలె ప్రథమచరమపదంగళై విడాదే
యి రుక్మమ్మిరుప్పు.
౪౪ శ్రీనందగోపరైయుమ్ కృష్ణనైయుమ్ విడాదయళోడై పిరాట్టియైప్పీలే.
౪౫ ఒకవనడిమైకొళ్ళు మ్మొద్దుగృహిణి కెన్నన్టే ఆవణై యూలై యె
ముమవదు, ఆగిలుంపణి నెయ్ వదుగృహిణి! తే, అదుపోలేనాంపి
రాట్టికరడిమైయాయిరుక్మంబడి.
౪౬ ఆగిప్పీత్తునిలై యై.

- ౪౨ అత్ర భగవత్సేనాపతి మిత్రవాక్యం (తవ్వత్తుస్థలంత్యజతిశోడతదత్తురం
త్యజతి. [మపదేనపరిత్యజతి.
౪౩ భర్తృశయ్యోంప్రజాయాః ఊలాంచాపరిత్యజంతి మాతేవప్రథమచర
౪౪ శ్రీనందగోపంకృష్ణంచాపరిత్యజంతీయళోడేవ.
౪౫ కేనచిచ్చేషవస్తుస్వీకారకాలే, నగృహిణీ నామ్నావిక్రయపత్రంవిశ్ఖ్య
తే; తథాపి గృహిణ్యాః ఖలుక్తాంకర్యంక్రియతేతద్వద్వయంక్రియోదాస
౪౬ తస్మాన్నవిశ్లిష్యస్థితీరస్థి. [ధూతాః.

- ౪౨ ౧| అత్ర భగవత్సేనాపతిమిత్రులం క్యము (వానివత్తుస్థలమును విడిచి
ఎడబాసెనేని ఈ అత్తురమును విడిచి ఎడబాసునది.)
౪౩ భర్త యొక్క పడుకనున్న ప్రజయొక్క తొట్లైనున్న విడవకయుండెడి
మాతవలె నెప్రథమచరమపదములను విడవకయుండునునీ.
౪౪ శ్రీనందగోపులనున్న కృష్ణునిన్ని విడవనియళోడపిరాట్టివలె.
౪౫ ఒకడు దాస్యమును గొనునపుడు గృహిణికి అనికాదుగదా! క్రయ పత్ర
మును వ్రాయునది, ఐనను పని చేయునది గృహిణి కేకదా, ఆటువలె మన
౪౬ గనుక నిట్లు ఎడబాసిడినకిలేదు. [ముపిరాట్టికి దాస్యమైయుండురీతి.

౪౭ ప్రభేదము, ప్రభావనైయుం, పుష్పతైయుం, మన తైయుంబి'ల +

౪౮ ఆగవిచ్చేరి త్రిఉదేశ్యమాయవిట్టదు.

౪౯ ఇదిలేవతుర్దియేటికగ్రహియుం.

౫౦ చతుర్దియేటిపడియెన్నెన్నిల్.

౫౧ నారాయణపదత్తుకు సంగ్రహమాయరుక్మియాలే.

౫౨ ఇత్రాలీశ్వరనుకుగ్రహేషమెన్నిటదు.

౫౩ శేషత్వముందుఃఖిరూపమాగవన్నోనాట్టిటాణిటదెన్నిన్.

౪౭ యథాప్రభాయాః, ప్రభావతశ్చ, పుష్పస్యపరిమళశ్చ.

౪౮ తస్మాజ్జేతన్నిధునముద్దేశ్యమభూత్.

౪౯ అత్రచతుర్థీప్రాప్తాఽపృతే.

౫౦ చతుర్థీప్రాప్తికథమితీచేత్.

౫౧ నారాయణపదసంగ్రహత్వాత్.

౫౨ అనయేశ్వరి శేషఇత్యుచ్యతే.

౫౩ శేషత్వందుఃఖాశ్శకం హిలోకేదృశ్యత ఇతిచేత్ తన్నియమోనాస్తి, అభిరుతవిషయేశేషత్వస్యను ఖిరూపయాదృశ్యమనత్వాత్.

౪౭ ప్రభానున్న, ప్రభావంతునిన్ని, పుష్పముచున్ను పరిమళమునున్నువలె.

౪౮ గనుకనిట్లు ఈచేరిక ఉద్దేశ్యమై విడిచిఁది.

౪౯ ఇందుచతుర్థినచ్చిపోవును.

౫౦ చతుర్థివచ్చినరీతిఎట్లగున.

౫౧ నారాయణపదమునకు సంగ్రహమైయుండుటచే.

౫౨ ఇందు చేతనిశ్చయనకు శేషమనబడును.

౫౩ శేషత్వముందుఃఖిరూపముగాగదా! లోకమునగనుబడినదియనిన, అట్టిని యనుములేదు. ఇట్లు పడినవిషయమునకు శేషమైయుండెడియునికిఁ. ఖిరూపముగాగనుబడినట్లుచే.

+ ప్రభానుప్రభావంతుడు, ప్రభావంతునిప్రభ, పుష్పముచుపరిమళమెళిము, రిమెళిముచుపుష్పముచున్నువలెఅనిఅర్థమైప్రభాకును ప్రభావంతునికును పుష్పపమునకునుపరిమెళిమునకునువలెననుట

|| వివిధివినిదిఅనగాఅయినదియనుట

- ౫౪ అనన్యముమిలై, ఉగన్తపిషయత్తుకు- శేషమాయుడక్తుమిరుప్పు సుఖ
మాగకాడై-యాలే.
- ౫౫ అకారత్తిలేకత్యాణగుణంగళైచొల్లుగైయాలే, ఇన్తశేషత్వముమ్ గుణ
త్రాలేవన్తదు.
- ౫౬ శేషత్వమేతత్కావుకు-స్వరూపమ్.
- ౫౭ శేషత్వమిల్లాడబోదుస్వరూపమిలై.
- ౫౮ ఆత్మాపహారమావదు - స్వతంత్రమెన్నిఱినినైవు, స్వతంత్రమామొప్ప
దు ఇట్టై యాయ్విడమ్.
-
- ౫౪ తన్నియమోనాన్తి, అభిమతవిషయే శేషత్వస్య సుఖరూప తయాభ
శ్యమానత్వాత్.
- ౫౫ అకారేణకల్యాణగుణకథవాదిడమ్ శేషత్వంగుణకృతం-
- ౫౬ శేషత్వమేవాత్మసంస్వరూపం-
- ౫౭ శేషత్వాభావకాలేస్వరూపమేవనాన్తి.
- ౫౮ ఆత్మాపహారోనామ- స్వతంత్ర ఇత్యుపసంధానం, స్వాతంత్ర్యదశా
యాంత గ్నాన్తి-
-
- ౫౪ అట్టి యుషములేదు, ఇష్టపడిన విషయమునకు శేషమై యుండెడియు
ని-సుఖము గాగనుబడుటచే.
- ౫౫ అకారమునంది కల్యాణగుణములను శేప్పుటచేతనీ శేషత్వమున్నగుణ
ముచేత మాతమెనడి-
- ౫౬ శేషత్వమేతత్ స్వరూపము.
- ౫౭ శేషత్వము శే పుడుస్వరూపములేదు-
- ౫౮ అత్తై - - - గుడి- స్వతంత్రమనెడితలపు, స్వతంత్రమగునపు డులేని
దే - - - చు.

- ౫౯ స్థానప్రమాణత్రాణేడికారమవధారణార్థమ్.
 ౬౦ ఇత్రాల్పితిరీకుర శేషమన్నైతిదు.
 ౬౧ పెరియపిరాట్టియారుకు శేషమెన్నిదిదెన్నుమ్శొల్లువర్ గళ్.
 ౬౨ అతిలుమ్అన్య శేషత్వమకట్టికైయేప్రధానమ్.
 ౬౩ జేవర్ గళుకు శేషమానపురోడాశత్తైనాయ్కి దుమాప్పి శేఈశ్వ
 రశేషమానవాత్మవస్తువైసంసారిగళుకు శేషమాకురై.
 ౬౪ భగవచ్ఛేషశ్శబ్దాలు శేషత్వమకట్టికైయేప్రధానమ్.
 ౬౫ + “మఱున్దుమ్బుఱ్ఱొన్మాన్దార్, ఎన్దైయాలే.

- ౫౯ స్థానప్రమాణేనాకారోవధారణార్థః.
 ౬౦ అనేనేతర శేషోనవతీత్యుచ్యతే.
 ౬౧ మహాబ్రహ్మ్యో శేషశత్యవ్యతీత్యపివదంతి.
 ౬౨ తతోష్యన్య శేషస్వప్రతిరేవప్రధానం.
 ౬౩ దేవశేషభూతపురోడాశస్యకునే దానవతు ఈశ్వరశేష స్వాత్మవస్తు
 నసంసారి శేషీకరణం.
 ౬౪ భగవచ్ఛేషత్వాదన్య శేషత్వనివృత్తిరేవప్రధానం.
 ౬౫ + “విస్తృత్యాష్యన్యమ శేవమన్, ఇత్యుక్తత్వాత్.

- ౫౯ స్థానప్రమాణముచేతనుకారముఅవధారణార్థము.
 ౬౦ ఇందు చేతపరులకు శేషముకాదనబడును.
 ౬౧ పెరియపిరాట్టియారుకు శేషమనబడుననియునుజెప్పుదురు.
 ౬౨ దానికంటెన్య శేషస్వమునుబోగొట్టుట ప్రధానము.
 ౬౩ దేవతులకు శేషమైనపురోడాశముచునునకమునకు పెట్టునటులఈశ్వ
 ర శేషమైనయాత్మవస్తువనుసంసారులకు శేషముగాజేయుట.
 ౬౪ భగవచ్ఛేషత్వముకంటెనుఅన్య శేషత్వనివృత్తియేప్రధానము.
 ౬౫ + “మఱున్దుమ్బుఱ్ఱొన్మాన్దార్, అనటచే

- ౬౬ ఇత్రాశ్తవకు ౮ ఓషధురూఢిరిత్త నైన్దిటదు.
 ౬౭ మకారమిటుపత్తంజామతరమాయజ్ఞాన వాచియు మాయ రుక్త ౮
 ౬౮ ఇదుదాక సుష్టికాచకమ్. [యా లే ఆత్మావైచ్చొల్లుగిటదు,
 ౬౯ జాత్యేకవచనమ్.
 ౭౦ ఇత్రాలాత్మాజ్ఞాతావన్న దేహాత్మ్యావృత్తిశోల్లతాయత్తు.
 ౭౧ దేహాత్మ్యావృత్తితత్వ శేఖర త్తలేనోన్నమ్.
 ౭౨ మదత్తైయుమ్మభియుజోగ్ణాపూవైయుమ్మరత్తత్తై యుమ్మీరుము
 మాబ్బొలే శేషమెన్నత్తావైయాదగికిరిటదు, అల్లాదపోదు + 'ఉ
 యిరినాల్' తైవిలమ్,, ఎన్నిటపడియే త్యాజ్యమ్. అదదోన్న శేషత్య
 తైచ్చొల్లిపిన్నెయ్మావైచ్చొల్లుగిటదు.

- ౬౬ అనేనస్యస్యాథిత రేభ్యస్సనోసయిక్రోధవతీత్యావృత్తే.
 ౬౭ మకార: చమికాశురోజ్ఞానవాచకశ్చతస్మాదాత్మానమాహ.
 ౬౮ అయ సుష్టికాచకః.
 ౬౯ జాత్యేకవచనం.
 ౭౦ అనేనాత్మాజ్ఞాతేత దేహాద్వావృత్తిరుక్తాభవతి.
 ౭౧ దేహాద్వావృత్తితత్వ శేఖర అవోచామి.
 ౭౨ యథాపర: శేషతేజశ్చ చ వుష్పరత్నే ఆద్యాయే తేవీవంశేషత్యేనా
 త్యాద్యాయతే, అన్యథా 'ఆత్మనానపయోజనం', ఇత్యుక్తప్రకారేణ
 త్యాజ్యో ఏవరీజ్ఞాప మి శేషసంగోన్వానమాహ.

- ౬౬ ఇందుచేదకు చుపలల నుడియిత్తుడు. దనబడును.
 ౬౭ మకారమిదుబదియొడవయత్తరత్తజ్ఞానవాచియునై యుండుట చేత
 ౬౮ ఇదియైతెనసుష్టికాచకము. [నాత్మనుజెప్పుచున్నది.
 ౬౯ జాత్యేకవచనము.
 ౭౦ ఇందుచేతనాత్మ జ్ఞాతయని దేహమునకం టెవ్యావృత్తినిచెప్పినదైనది.
 ౭౧ దేహమునకం టెవ్యావృత్తితత్వ శేఖరమునంజెప్పితిమి.
 ౭౨ పదిమొగిమునున్న కాంతిలిన్ని గొని పూవునున్న రత్నము నున్న
 ఆదరించునటుల శేషమని ఆత్మను అదరించునది, అట్లుగానవుడు
 + 'ఉయిరినాల్' తైవిలమ్, అని చెప్పినప్రకారము త్యాజ్యము అదిదో
 చుటకు శేషస్వమును జెప్పినవెనుక నాత్మనుజెప్పినది. [ట.

ఆత్మతోలోపము లేనివారము అనిగానాత్మతోప్రయోజనములే నివారమును

రహస్యరత్నాకరము

- 23 అకప్రణవత్వాత్ “గకణ్ణపురమొన్న డైయానుకుర-డియేనోరువకు-రి యేనో” అవనిటపడియేజీవపరసంబంధంశొల్లిత్తు. [దాయుత్తు.
- 24 ఇత్వాత్ “తామరైయాళ్ కళ్ళనొరువ నైయేనోక- ముణున్పు, ఎన్ని
- 25 అకారత్తాలుమ్ మకారత్తాలుమ్ రత్తుక నైయుమ్ రత్తుకైయుమ్ శొల్లిత్తు. చతుర్థియాలుమ్ ఉకారత్తాలుమ్ రత్తుక హేతువాన పాప్తియైయుమ్ ఫల తైయుమ్ శొల్లిత్తు.
- 26 ఇనిమేల్ ప్రణవ తై వివరిక్కి-అదు.
- 27 ఉకారత్తైవివరిక్కి-అదునమసు న, అకారత్తైవివరిక్కి-అదు నారాయణపదమ్, మకారత్తైవివరిక్కి-అదుచతుర్థి, నారపద మెట్టుల్లువర్ గళ్.
-
- 23 ఏవంప్రణవేన “కృష్ణపురైకశరణస్య దాసోహం నా న్యోపాం, మిశ్రభ్యుక్త ప్రకారేణ జీవపరసంబంధఉక్తిః. [భవతి.
- 24 అనేచచ “కమలాలయా నాయక మేవ పాప్తిహి జ్ఞానం, ఇశ్యక్తం.
- 25 అకారము గారాభ్యం రత్తుక రత్తుకైక్తో, చతుర్థి భాగం రేణచరత్తుక హేతుమాతా పాప్తిఫల చోక్తి.
- 26 మత్ర శేషప్రణవం విత్వణోభి.
- 27 ఉకారవివరణం నమః, అకారం చ నారాయణపదం, మకారం విత్వణో-చతుర్థి, నారపదమిష్టావసంతి.
-
- 23 ఇట్లుప్రణవముచేతను (కణ్ణపురమొన్న డైయాను కుర-డియేనోరువకు-రియేనో) అనిచెప్పినప్రకారముజీవపరసంబంధమును చెప్పెను.
- 24 ఇందుచే (తామరైయాళ్ కళ్ళనొరువనై యేనోక- ముణున్పు) అనినదాయను.
- 25 అకారముచేతనున్నమకారముచేతనున్న రత్తుక-రత్తుక మునున్ను చెప్పెను, చతుర్థిచేతనున్న ఉకారముచేతనున్న రత్తుక-రత్తుక పైన పాప్తియును ఫలమునుండెప్పెను.
- 26 ఇకనుప్రణవమును వివరించుచున్నది.
- 27 ఉకారమును వివరించుచున్నదినున్ను అకారమును వివరించుచున్నది నారాయణపదము, మకారమును వివరించుచున్నదిచతుర్థి, నారపద మనియునుండెప్పెను.

గ కణ్ణపురమనేబకదవ్య దేశముకలవాసికిదాసుడనుమరియొకరి తగదు అప్రప్నమువవతరించినలక్ష్మీనాయకునినొకనినే మాచునుజ్ఞానము, ప్రాన్తి,

25 ఆదైపేనినరాయ తొమ్మిదియు, ఏరోధివోయిను భవళి-వేణ్ణుకేయాలో

2. నా : స్పృహ (స) ఎన్నుస్, (హః) ఎన్నుమ్, ఇర్ణు పదమ్.

౨౦ (౨:). ఎడమచేత్తలో చివరకు-రియన్స్ లున్నవి. ఎడమచేత్తలోని-అ

50 ఆంధ్ర (సం.) విజ్ఞానవిత్తాల్తరక-రియనన్నెల్లరు. (మ.)

౮౨ పింగళురీయవాసవమ్మతల్లవైలక్షణ్యతై కాగట్టిమీటూ లామ్, తనకై
 స్వచున్నయోగ్యతైయుమేకూడవల్లియమ్.

౮౩ ఇత్యాదివిశోధియైక-ప్రశ్నాదు.

త-ర విరోధి శాకాహారు.

60 అక్రమణచివరణం విరోధి ధివర్తనగాను భవస్య కర్త వ్యత్యాసం.

21 వ పేజీ, జి. ఇ. టి. వ. వ్యయం.

౯౦ ౪. ఇత్య సేనస్వస్థా ఉపయుక్త ఇత్యుచ్యతే, నేతి తన్నిషిభ్యతే.

౮౦ తదాచ నమ భిక్ష్యశేన స్వస్మాఉపయుక్తోః భవతీత్యుచ్యతే.

౯౨ ఇతర శేషస్వ దకాయాం స్వస్థైర్యజ్యోతిః ప్రవర్త్యైవ తాం యితుం శక్యః, స్వ శేష త్వేన తాదృశయోగ్య తాపి నశ్యతి.

153 అ శన విరోధీనివర్జ్యతే.

శా. సచిత్రవిధం.

త.క. కృష్ణమూలవివరణచక్రవర్తి శాసనాదికారోనిన రాయ చక్రవర్తినించవకలసియున్నది.

2౯ నమస్సు(న)అనియోసు(మః)అనియోసు శ్రేయశః ముఖగలది. (దుటచే)

౮౦ (మి)యనెడిదీలిచెదనకు సయ్యకుడనబడును. (న) అని అతితీసివేయ.

౮౦ ఇట్లు (నమః) యోగేశ్వరీని చేదనకు పరమయ్యుక్తుడగు డానబధును. [బధును

౪౨ పరులకుపయోక్తుడగునపుడుదనవైల త్యామునుచూకిజేరిలిచినగ
నుతనకనునపుడుయోగ్యతయొను కూడబోవును.

5-3 ఇందు చేవిరోధి బోగొట్టబడును.

కా- విరోధులై తేమూడో.

౮౫ అనావదు-స్వరూపవిరోధియుమ్, ఉపాయవిరోధియుమ్, ప్రాప్యవిరోధియుమ్.

౮౬ స్వరూపవిరోధి కట్టి కైయానదు “అయా నేనీయెన్నుడై మైయున్నీయే,, యెన్నిరుకై ఉపాయవిరోధి కట్టి కైయానదు “అకతైవాయ్, దున్మగ్నలైయా తొట్టివాయ్ కైకల్లైతలెక్,, ఎన్నిరుకై-ప్రాప్యవిరోధి కట్టి కైయానదు “మై నెన్దొ మంగళే మాత్తు,, ఎన్నిరుకై మః-ఎన్దై స్వరూపనాశమ్ నమః-ఎన్దై స్వరూపోజ్జీవనమ్.

౮౭ -స్వరూపవిరోధ్యుపాయవిరోధీ, ప్రాప్యవిరోధీ చేతి.

౮౮ స్వరూపవిరోధి నివృత్తిర్ నామ- “అహంత్వం మదీయం చ త్వమేవేతి స్థితిః. ఉపాయవిరోధి నివృత్తిర్ నామ- “అదుఃఖం నివర్తయ, మావారక్ష కాంతర, రహితో హమితి స్థితిః,, ప్రాప్యవిరోధి నివృత్తి నామ “ఇత్వత్సంతోషవ్యతిరిక్తై, అస్మత్ కామనాం నివర్తయేతి స్థితిః,,

౮౯ మ, ఇతి స్వరూపనాశనమ్, నమ, ఇతి స్వరూపోజ్జీవనమ్.

౯౦ అదియగునది-స్వరూపవిరోధియు ఉపాయవిరోధియు ప్రాప్యవిరోధియు.

౯౧ స్వరూపవిరోధిని బోగొట్టుటయగునది- అయా నేనీయెన్నుడై మైయున్నీయే,, యని యుండుట-ఉపాయవిరోధిని పోగొట్టుటయగునది- “అకతైవాయ్ కుంబంకలైయా తొట్టివాయ్ కైకల్లైతలెక్,, అనియుండుట ప్రాప్యవిరోధిని బోగొట్టుటయగునది- “మై నెన్దొ మంగళే మాత్తు,, అనియుండుట.

౯౨ మః, యనుట స్వరూపనాశము, నమః, యనుట స్వరూపోజ్జీవనము.

౧౧ నే నీనిపునాదిని నీవెలనగా నేను నాదియీ రెండును నీకు పక్రమై శేషమనుట అదుఃఖమును పోగొట్టు పోగొట్టక పోరక్ష కాంతరము లేనివాడను.

౩॥ శ్రీకృష్ణ సమాకామములను పోగొట్టుము.

౨౨ ఇదు తాత్పర్యముపై యేయిమ్ ఉపాయతై యిమ్ ఫల తైయిమ్ కాట్టుం

౨౩ “౧ తొలై విల్లిచుక్కులన్దొమ్ముమ్, ఎన్దైయా లేస్వరూపమ్ శొల్లిత్తు “౨ వేజ్డత్తుత్తై వార్డు-నమః, ఎన్దైయా లేడపాయమ్ శొల్లిత్తు “౩ అన్ది తొమ్ముళ్ళొం ల్, ఎన్దైయా లే ఫలమ్ శొల్లిత్తు.

౨౦ “ర ఉత్తదు మున్నడియార్-డి మై, ఎన్దైయా లే ఇది లే భాగవత శేషత్వ. అచు సంధేయమ్. [వరీకళ్]

౨౧ ఇదు అకారత్తి లేయన్నుళ్ళొల్లు వరీకళ్, ఉకారత్తి లేయన్నుళ్ళొల్లు }

౨౨ ఇదంస్వరూపం, ఉపాయం, ఫలం చదర్చయతి.

౨౩ “౧ జేవే శ్ఠలాయనమసూ-రోతి, ఇత్తుక్త త్వాత్ స్వరూపం దర్శయతి, “౨ వేంకటాచలవాసీ నేనమ ఇత్తుక్త త్వాత్ ఉపాయ ఉక్తః, “౩ అంత్యదశాయాం నమ ఉక్తి రిత్తుక్త త్వాత్ ఫలముక్తం.

౨౦ “ర ప్రాప్తం త్వద్దాస్యదాస్యం, మిత్తుక్త ప్రకారేణాత్ భాగవత శేష

౨౧ కేచిదకార ఇత్యాహుః అపరేడకార ఇత్యాహుః. [త్వమను సంధేయం]

౨౨ ఇది స్వరూపమునున్న ఉపాయము చున్న ఫలమునున్న చూపును.

౨౩ “౧ తొలై విల్లిచుక్కులన్దొమ్ముమ్, అనుట చే స్వరూపము జెప్పబడెను “౨ వేజ్డత్తుత్తై వార్డు-నమః, అనుట చే ఉపాయము జెప్పబడెను “౩ అన్ది తొమ్ముళ్ళొం ల్, అనుట చే ఫలము జెప్పబడెను.

౨౦ “ర ఉత్తదు మున్నడియార్-డి మై, అనుట చే తనిందు భాగవత శేషత్వ మను సంధేయము. [త్వదురు]

౨౧ ఇది అకారమునందనియును జెప్పుదు రుడకారమునందని యును జె

౧ తొలై విల్లిమంగలమనుదివ్య దేశమున నమసూరించుచున్నది.

౨ తిరు వేంగడమునందుగ నుండి చివున్న వానికి నమసూరము.

౩ దాస్యర సాతి శయా తమందున మశబ్దము.

౪ నేనును పొందినది మీదా నులకుదాస్యమును.

- ౧౨ ఈశ్వరకృతసత్వ-యాయాదుసూక్ష్మ, అచిత్తుపరిరూపాయాదుగురు రూపాంతర్యాతనకురూపపిఠకురూపపాదు చ యదుకురూప, స్వముప్పిట్టని నైపుతంగనన్నికే అచిత్తైప్పైత' గతనకేరూ యాగవైవైకొక్క శ్లోకం మెచ్చిలునుననుచున్నావ్.
- ౧౩ అదావదా, భోగదశయవీశ్వరశక్తికు మోచునుకూ వేణుమెచ్చి
- ౧౪ అట్టిక్కేకురూ హేతుకేట్టిగొల్లితు' మేలుజ్ఞాల్లుమ్. బ్రహ్మయోగిత్తే.
- ౧౫ ఇన్నినైపుపిఠందపో శక్యతకృత్యక, ఇన్నినైపులాదబాదు ఎలాదువ్యత జ్ఞకుమకృతమ్' ఇన్నినైపు లేయెల్లానుకృతజ్ఞకుముట్టు' ఇత్తుకేరూ యదు కుపుట్టుమ్ మజ్జాదిగళుమపా'యచిల్లాది గళుమనిప్ప' యోజన జ్ఞ' ఇదుతన్నా లేయెల్లాచాపంగళు మసూమ్ ఎలాధజ్ఞకుముట్టుమ్.
-
- ౧౨ ఈశ్వరశక్తిస్వావీశ్వరవల, అదిలే యిస్వావీశ్వరవల, అత్తశక్తిస్వావీశ్వరస్వావీశ్వరసమానాభావతీతపూ గర్వశక్తి అట్టిసమానా అచిత్తైప్పైస్వావీశ్వర వమనవియోగోపస్త్రివీపాతివర్తి.
- ౧౩ సవభోగదశాయాంతర్యగోపదా మనయ తతదా తుణీయమిచ్చివి
- ౧౪ గాశయితుగు హేతుపా' గురూ' అట్టిస్తాదపిఠాద్యై. (నాశ్వనివల్లి)
- ౧౫ ఏతదజ్ఞానోత్పత్తికాలేనక, త్త్యది అజ్ఞానాభావకాలేన రావణిదు జ్ఞానానికృతాని, గిరీద్రజ్ఞానీసకలాని సకృతాని జ్ఞానీ ని, ఏలేననిచా ప్రియ మాణంయజ్ఞాదికం పా'య పుత్తాదింబచిప్ప' యోజన, ఏలే నన రావణిచాపానశ్యంతి పుత్తాన స రావణిజ్ఞానులై
-
- ౧౨ ఈశ్వరుడుతనకేవలము యును, అచిత్తుపరిరూపాయాదుగురు, అగ్నితన కు గుపరులకునుపొదువైయందునని మొదలుబడినలపు, అటుగాక అ చిత్తువల' గతనకేరూ యాగ వైవైకొక్క వెణుం,, అది బడునుననుచున్నావ్.
- ౧౩ అదియగునది-భోగదశయందు ఈశ్వరుడు చేతు చునపుడు కాపాడుకొ నవలయునని హెచ్చరించుడు.
- ౧౪ దేహకులును హేతువును క్రింద జెప్పెను, పైచనుంజెప్పెను.
- ౧౫ ఈతలపుదయించినపు డేకృతకృత్యుడు, ఈతలపు లేనపుడు సర్వద మర తములునుకృతములు, ఈతలపుననన్ని సుకృతలలుండును' ఇదిలేక యుండ గా చేయుచు జ్ఞాదులును ప్రాయశ్చిత్తాదులును నిప్ప' యోజ నములు, ఇందు చేనకల పాపములును బోవు పనకలఫలములుంగలుగును'

గతనకేవయోగ సదుపాయలగ న్నంగీకరించవలయును

- ౯౦౧ నారాయణాక్ ఎష్టతు - నారజభక్తుః అయనమ్ ఎష్టపశి.
- ౯౦౨ నారజభావన - నిత్యచస్తుక్కుచినుడయతిరభ.
- ౯౦౩ అనై యానం = భానా ౭౭. సన్దా ౭ మలత్వాదికభుమ్ , జ్ఞానశక్త్యాదిక భుమ్ , నాత్మల్యసాక్షీల్యాదికభుమ్, తిరుమేనియుమ్ , కాన్తిసాకుమార్యాదికభుమ్, దివ్యభూషణాని, దివ్యాయుధంజభుమ్, పెరియపిరాట్టియాన్ ఆంజక్కమాన రాచ్చిగలును, తిరుమ, నిత్యసూరికభుమ్, ఛత్రచామరాదికభుమ్, తిరువాల్ కాక్కమ్ ముత్తినికభుమ్ గిణాధిపముమ్ , ముక్తా ౧౧, పరమాకాశముమ్ , ప్రకృతీయుమ్ , బద్ధాత్మకభుమ్, కాలము , మహదాదివికారజభుమ్, అంజభుమ్, అంజత్తుక్కు, అంజదేవాదిపదార్థజభుమ్.
- ౯౦౪ అయనమెష్టతు - ఇత్యుక్తాన్త్రయమెష్టపశి.
- ౯౦౫ నారాయణానం = నారాయణమయంమత్తర్థం.
- ౯౦౬ నారాయణ - నిత్యచస్తుః మావాః .
- ౯౦౭ లేనం = భానా ౭౭ నందామలత్వాద్యో, జ్ఞానశక్త్యాద్యో, వాత్సల్యసాక్షీల్యాదియో, విగ్రహాః, కాన్తిసాకుమార్యాదయః, దివ్యభూషణాని, దివ్యాయుధాని, లక్ష్మీప్రభృతీదన్యసహజ్యా, నిత్యసూరియః, ఛత్రచామరాదయః, ద్వాపరాలాః, గిణాధిపాః, ముక్తాః, పరమాకాశం, ప్రకృతిః, బద్ధాత్మాకాః, కాలః, మహదాదివికారాః, అంజాని, అంజాంతర్గతదేవాదిపదార్థాశ్చ.
- ౯౦౮ అయనమితి - తేషామంత్రయైత్యర్థః.
- ౯౦౯ నారాయణానం = నారాయణములకు అయనమునం.
- ౯౧౦ నారాయణగూఢని - నారాయణములకు గూఢము.
- ౯౧౧ అవియగూఢని = భానా ౭౭ నందామలత్వాద్యో, జ్ఞానశక్త్యాద్యో, వాత్సల్యసాక్షీల్యాదియను, తిరుమేనియును, కాన్తిసాకుమార్యాదియను, దివ్యభూషణములును, దివ్యాయుధములును, పెరియపిరాట్టియాన్ ముదలుగాగల నాచ్చిగలును, నిత్యసూరియను, ఛత్రచామరాదులును, తిరుద్వాపరాలాః లగునెల్లము, గిణాధిపము, ముక్తులును, పరమాకాశమును, ప్రకృతీయును, బద్ధాత్మలును, కాలమును, మహదాదివికారములును, అంజములును, అంజాంతర్గతదేవాదిపదార్థములును.
- ౯౧౨ అయనమితి తేనీ ఆనయమునం.

౯౯ అజ్ఞనన్నిక్కే, ఇదైతన్నై అశ్రయమాకవుడ యనెన్నవమామ్.

౧౦౦ ఇవైయిరండాలుమ్ ఫలిత్తతు పరత్వసౌలభ్యంబ్ధే.

౧౦౧ అంతర్యామిత్వముమ్, ఉపాయత్వముమ్, ఉపేయత్వముమాకవుమామ్.

౧౦౨ “ఎంబిరానెండై” ౧ ఎన్నెయాలే ఈశ్వరనే ఎల్లావుఱువుము తైయుమెన్ను శోల్లుమ్.

౧౦౩ నామ్పిఱర్యానవత్తం అవక్ నమక్కాయురుక్కుం.

౧౦౪ ఇరామడముట్టువారై వ్పలే, ఉల్లేపలికిడందు సత్తైయేపిడిత్తు నొక్కిళ్ళొండుహుం.

౧౦౫ ఆయ - ఎన్నిరత్తైల్ - “శెన్నాల్ కుడై యాం” ౨ ఎన్నిరవడియే ఏల్లాఅడి మైకళుం శెయ్యవేణుంఎన్ను అపేక్షిక్కిఱతు.

౯౯ కించపతే ఆశ్రయాయ స్వేతిచభవతి.

౧౦౦ ఏశాభ్యాంద్వాభ్యాం ఫలితానిపరత్వసౌలభ్యే.

౧౦౧ అంతర్యామిత్వము సాయత్వముపేయత్వంచ.

౧౦౨ “మరుపకారకోమత్పితే” త్యుక్తత్వాదీశ్వరవన సకలవిధబంధురాత్మనా మిత్యుక్తః.

౧౦౩ అస్తదితరాశ్చస్థితి సమయోసోస్తదర్థమేవతిష్ఠతి.

౧౦౪ రాత్రిమకళోజయితార ఇనలంతర లక్ష్యత్వేనస్థితః - సత్తైంరక్షతి.

౧౦౫ ఆయేత్యనేన “గమనేషత్రంభవతీ” ౨ త్యుక్తప్రకారేణ సకలవిధ కైర్యం కర్తవ్యమిత్యపేక్షతే.

౯౯ అల్లుగాకపినిని ఆశ్రయముగా కలవాడనియు అననగును.

౧౦౦ ఈరెంటిచే ఫలించినది పరత్వసౌలభ్యములు.

౧౦౧ అంతర్యామిత్వము, ఉపాయత్వము, ఉపేయత్వమున్ను అగునల్లు నగును.

౧౦౨ “ఎంబిరానెండై” అనుటచే ఈశ్వరుడేనర్వసంబంధ ప్రాప్తియుననిచెప్పను.

౧౦౩ మనము పరులకైనపుడు అరడు మనకైయుండును.

౧౦౪ రాత్రి మకళోజగులవలె లోపల మఱియుండి సత్తనేబట్టి రక్షించుకొను చుహావును.

౧౦౫ ఆయ-అనెడదీచి “శెన్నాల్ కుడై యాం” ౨ అని సాయించినప్రకార మునర్వకైంకర్యములను చేయవలయునని అపేక్షించ బడును.

౧౦౬ నమస్కారే, తన్నోను రవిల్లయెన్తునెత్తు కైంకర్యతై ప్రార్థిక్కుక్కుడు మోవెన్నిల్.

౧౦౭ “ పడియా మ్మిడంగుక్ పవళనాన్కాళ్ళనే ” ౧ ఎన్నిరపడియే - కైంకర్య ప్రార్థనై నద్దేరియన్లు స్వరూపప్రయుక్తం.

౧౦౮ అత్తైయో “ వట్టెలంపిడైయై కైయ్యసేండుంనాం ” ౨ ఎన్నిరప్రార్థనయై క్కాట్టెరియను.

౧౦౯ “ కణ్ణోక్కుండు కట్టివతోర్ కాళలు త్తామ్మముంఁ కణ్ణోళ్ళతుంజుత్తల్ ” ౩ ఎన్నిరపడియే క్కాట్టెరియను మున్యుంక్కిమిల్లై; కణ్ణోల్ * సదాపశ్యంతి గూకై యాచేడుత్కమిల్లై

౧౦౬ నమూన్యై సహసంబాధోనాన్తై క్కైయ్యత్తావ్విత్తిథం కైంకర్యప్రార్థనా సంభవతి.

౧౦౭ “ సోపానీభాయ త్పిష్పవాళాధరింపశ్యానీ ” ౧ త్తుక్కుప్రకారేణ కైంకర్యప్రార్థనా ఆగంతుకీసభవతి - ఆపితున్వరూపప్రయుక్తా.

౧౦౮ తన్నా “ ద్విచ్చేడరిహితం కైంకర్యం ప్రార్థయమానావయ, విత్తుక్కుప్రార్థనాండర్యయతి.

౧౦౯ “ నేత్రాభ్యాంసమ్యక్ దృష్ట్వా, * గతంశోచతాంనేత్రయోర్నిద్రాస్తికిమితి వత్ దర్శనాత్పూర్వం నిద్రానాస్తి- దర్శనేనదాపశ్యంతి అతో నిద్రానాస్తి.

౧౦౬ నమస్కారే తనతో సంబంధము లేదని చెప్పిన వెనుక కైంకర్యమును ప్రార్థించునాడునోయనిస.

౧౦౭ “ పడియా మ్మిడంగుక్ పవళనాన్కాళ్ళనే ” ౧ అనిసాయించిన ప్రకారము కైంకర్యప్రార్థన ఆగంతుకముకాదు స్వరూపప్రయుక్తము.

౧౦౮ యగుటచే “ వట్టెలంపిడైయై కైయ్యసేండుంనాం ” ౨ అనెను ప్రార్థనను చూపుచున్నది.

౧౦౯ “ కణ్ణోక్కుండు కట్టివతోర్ కాళలు త్తామ్మముంఁ కణ్ణోళ్ళతుంజుత్తల్ ” ౩ అని సాయించిన ప్రకారము చూడకమునుపు నిద్రలేచు చూచెనేని “ సదాపశ్యంతి ” అగుటచే నిద్రలేచు.

౧ || పే-మ-తిరన్ మెట్టై పడివుండన్ని పడిమునంటి అధోగోష్ఠిమును చూచేనా.

౨ || తి-వా-౩-౩-౧ విచ్చేడమురేండా దాగ్యమును చెయ్యవలెను పేము.

౩ || తి-వి-౯౭ కర్ణాగ్నేవింది గడిచెద వకభక్తిని పొందినవానికి వుండునో కణ్ణోళ్ళ.

* గతంశోచతామిన్ద్రోక్షానుతి భూప్రక్షా - యథాకాలయాతి తక్షణకాశాపతామితిద్యుత్యతే.

శ్రీమతేరామాచార్యనమః.

ముముక్షుప్రతిద్యయప్రకరణమ్

పా ౧౦ భ మ్.

౧ పుటమ్ముజ్ఞానపత్తుక్కులై యడై యవాసనై యోడేవిడుకై యుమ్, ఎం బెరుమానైయే తజ్జమెత్తుపత్తు కైయుమ్, చేరుతప్పా తెత్తుకుణి ద్దిరు క్కైయుమ్, పేత్తుక్కుత్వరిక్కైయుమ్, ఇరుక్కుమ్ నాల్ ఉకన్దరుళినని లభిళిలేప్రవణనాయుగుణానుభవకై జ్ఞర్యజ్జళితే పోతుపోక్కాకైయుమ్, ఇప్పడియిరుక్కుమ్ శ్రీనైష్ఠవోక్తేత్తమజిస్తకేకన్దిరుక్కైయుమ్, తిరుమం త్రత్తిలుమ్ద్యయత్తిలుమ్ నియతనాకైయుమ్, ఆచార్యప్రేమమ్కనత్తిరు క్కైయుమ్, ఆచార్యకృపక్కులిలుమ్ ఎమ్మెగుమాకృపక్కులిలుమ్ కృతజ్ఞ నాయప్పారుక్కైయుమ్, జ్ఞానముమ్, విరక్తియుమ్, శాన్తియుముడైయ నాయిరుక్కుమ్ పరమసాత్వికనోడే సహవాసమ్ పణ్ణకైయుమ్,

౧ బాహ్యేషు విద్యమానానాం సంగానాం వాసనయా సహత్యాగః, అ స్తత్సామ్యేమ్యైవాపాయ ఇతిస్వీకారః - ఫలఽర్థిర్వపశ్యంభవతితి దాధ్యేన స్థితిః, ప్రాప్తిత్వరాద - స్థితికాలే భినుతదివ్యదేశేషు ప్రావణ్యేనగుణానుభ వకైంకర్యైకాలక్షేపః, ఏపంస్థితానాం శ్రీనైష్ఠవానాం మహాత్మజ్ఞా నం, శ్రీమంత్రేద్వయేద నియతత్వం - ఆచార్యప్రేమాధిక్యం, ఆచార్యవిష యోజ్యవృర విషయేచ కృతజ్ఞత్వం జ్ఞానవిరక్తిశాంతి మతాపరమసాత్వికేన సహవాసకరణం,

౧ బాహ్యములైన సంగతులనన్నిటిని వాసనతోట విడుచుటయు, ఎంబె రుమానునే రక్షకమని బట్టుటయు, ఫలమునప్పడని విశ్వేించి యుం డుటయు, ఫలమునకుత్వరించుటయు, ఉండదినములలో సంఖోపించి కృ పచేసిన స్థలములలో ప్రవణుడై గుణానుభవ కైంకర్యములయందే కాల యాపన యగుటయును, ఇట్లుండుశ్రీనైష్ఠపుల యతితయమునెరింగి సం తోపించియుండుటయు, తిరుమంత్రిముసంచును ద్యయముసంచును నియ తుడగుటయు, ఆచార్యప్రేమ ఘనమైయుండుటయు, ఆచార్యలపట్లను ఎండ్పెరుమాను పట్లను కృత్యుడై పోవుటయును, జ్ఞానమును విరక్తియు ను శాంతియును గలవైయుండు పరమసాత్వికునితో సహవాసము చే యుటయును,

వైష్ణవాధికారి కృష్ణాపేక్షితమ్.

- ౨ ఇద్దరికారము రహస్యత్రయము, అనుసంధేయమ్.
- ౩ ఎల్లాప్రమాణజ్ఞులు దేహాంతరే పేక్షనిరతు; తిరుమంత్రత్తిల్ అత్తావా లేపేక్షనిరతు; చుమశ్లోకత్తిల్, ఈశ్వరినాలేపేక్షనిరతు; ద్వయత్తిల్ పెరియ పిరాట్టియారాలే పేక్షనిరతు.
- ౪ పెరియ పిరాట్టియారాలే పేక్షాకైయానరు - ఇవళ్ పురుషకారమానాల ల్లతు ఈశ్వరకారమన్ శెయ్యానై.
- ౫ ద్వయస్త్రుక్కుధికారి, అకిచ్చన్యముమ్, అనన్యగతిత్వముమ్ డైయవక్ - (అకిచ్చనొనన్యగతిశ్చరణ్య) ఎత్తుమ్, “పుకలొన్విల్లావజియేక్” ఎత్తుమ్ శొల్లుకిటపజియే.)?
- ౬ ఇదైయిరణ్ణుమ్ ప్రపన్న పరిత్రాణత్తిలే శొన్నొమ్.

వైష్ణవాధికారిణోపశ్యాపేక్షితాని.

- ౨ వైష్ణవాధికారిణో రహస్యత్రయమును సంధేయం.
- ౩ సర్వప్రమాణైర్దేహేన పురుషార్థత్వచ్యుతే; శ్రీమంత్రేణాత్తనా పురుషార్థత్వచ్యుతే; చరమశ్లోకేనేశ్వరేణ పురుషార్థత్వచ్యుతే; ద్వయేన శ్రీమహాలక్ష్మ్యై పురుషార్థత్వచ్యుతే.
- ౪ మహాలక్ష్మ్యై పురుషార్థలూఢోనామ - ఆస్యాపురుషకారభావం వినేశ్వరః
- ౫ ద్వయస్యాధికారి అకించన్యానన్యగతిత్వవాక్. [కార్యంనకరోతీతి.
- ౬ ఇదం ద్వయం ప్రపన్న పరిత్రాణే అప్రాచామ.

వైష్ణవాధికారికి ఆవశ్యాపేక్షితము.

- ౨ ఇట్టి అధికారికి రహస్యత్రయము అనుసంధేయము.
- ౩ సర్వప్రమాణముల యందును దేహముచే ఫలమనబడును; తిరుమంత్రమునందు ఆత్మచే ఫలమనబడును; చరమశ్లోకమునందు ఈశ్వరునిచే ఫలమనబడును; ద్వయమునందు పెరియపిరాట్టియారుచే ఫలమనబడును.
- ౪ పెరియపిరాట్టియారుచే ఫలమగుట యగునది - ఈమె పురుషకారమవుతే నేలప్ప ఈశ్వరుడు కార్యముచేయడనుట.
- ౫ ద్వయమునకు అధికారి అకించన్యమును అనన్యగతిత్వమును కలవాడు.
- ౬ ఈరెంటిని ప్రపన్న పరిత్రాణమందు చెప్పితిమి.

? కుండలితం క్వాచిర్కము వ్యాఖ్యాన నిరుద్ధము.

రహస్య రత్నాకరము.

- ౭ ఇతిల్ ముఱ్ఱూత్తాల్, పెరియపిరాట్టియారై మున్నిట్టు ఈశ్వరస్తినువదిక
లై ఉపాయమాకప్పత్తుకిఱతు ; పిఱ్ఱూత్తాల్ అచ్చేర్రియిలేఅశ్శిమైయి
రక్కిఱతు.
- ౮ (శీ) ఎన్ఱు - పెరియపిరాట్టియారుక్కిత్తిరునామమ్.
- ౯ శ్రీయతే, శ్రయతే.
- ౧౦ ఇతుక్కుఅర్థమ్ = ఎల్లారుమ్ ఇవలై ప్పత్తి స్వరూపలాభమాన్, ఇవళే
తనక్కుమ్ అవనై ప్పత్తి స్వరూపలాభమా యిరుక్కుమ్ ఎన్ఱు.
- ౧౧ ఇపోతు ఇవలై చ్చొల్లుకిఱతు పురుషకారమాక.
- ౧౨ నీరిలే నెరుప్పక్కి శరుమాప్పీలే , కుళిర్ న్దతిరువుళ్ళత్తిలే అపరాధత్తాలే
శీత్తమ్ పిఱ్ఱాల్ పొలుప్పతు ఇవళుక్కాక.
-
- ౭ అత్రపూర్వభండేన మహాలక్ష్మీం పురస్కృత్యేశ్వరచరణా పుపాయఇతిసీన్వి
కారః ; ఉత్తరభండేన తస్మిన్ నిధునే కైంకర్య ప్రార్థనోచ్యతే.
- ౮ శ్రీరితి మహాలక్ష్మ్యః శ్రీనామ.
- ౯ శ్రీయతే - శ్రయతే.
- ౧౦ అస్యార్థః = సర్వేషామిమామా శ్రిత్యస్వరూపలాభః - అస్యాస్తమాశ్రి
త్యస్వరూపలాభః.
- ౧౧ ఇదానీమిమాంసదతి పురుషకారత్వేన.
- ౧౨ నీరేగ్ని వృద్ధిరివశీతలే మనసిలపరాధేన కాలుష్యాదయే సహసమేతవర్థమ్.
-
- ౭ ఇందుపూర్వభాగముచే పెరియపిరాట్టియారును పురస్కరించుకొని ఈశ్వ
రుని తిరువళిగళ్లను ఉపాయముగా పట్టబడుచున్నది - ఉత్తరభాగముచేత
నాచేరికయందు దాస్యము , యాచించబడుచున్నది.
- ౮ శ్రీ - యని పెరియపిరాట్టి యారుకు తిరునామము.
- ౯ శ్రయతే - శ్రయతే.
- ౧౦ దీనికి అర్థము = అందరికిని ఈమెనుబట్టి స్వరూపలాభమై - ఈమెకు సతిని
సిబట్టి స్వరూపలాభమై యుండును అని.
- ౧౧ ఇప్పుడు యీమెను చెప్పనది పురుషకారముగా.
- ౧౨ నీటియందగ్ని పెరుగునటుల చల్లని తిరువళ్లమునందు అపరాధముచే శీత్త
ము ఉదయించెనేని రక్షించునది ఈమెకొరక.

- ౧౩ ఇవళ తాయామ్, ఇవర్కళోక్తేశమ్ పౌణుక్కమాట్టాతే అవనుక్కువత్తి
యామ్, ఇనియవిషయమాయిరుక్తేయా లే కణ్ణభీవత్తపురుషకారమ్.
- ౧౪ తిరువడియైప్పొళుప్పిక్క మహా, తక్ శోల్ వభీవరుమవనై ప్పొణుప్పిక్క
చ్చొల్లవేన్దావితే.
- ౧౫ మతుచ్చాతే ఇరున్ శేర్తియుమ్ నిత్యమెన్నిటతు.
- ౧౬ ఇవళోడేహాశియే నస్తువిన్నయన్దై.
- ౧౭ ఈశ్వరస్వరస్త్రియైయిమ్, చేతననుడైయ లపరాధైయుమకణ్ణ అకల
మాట్టా.
- ౧౮ చేతనునుక్కు ఇనైయిన్దైయుమ్ని నైన్దు అణ్ణవేణ్ణ.
- ౧౯ ఇలైల్-అశ్రయైక్కెరు రుచియేవేణ్ణవరు, కాలమ్పార్కవేణ్ణాన్నిటతు.
-
- ౧౩ ఇయంజనసితేషాంక్లేశమ నహమానాతస్యవత్తి అభిమతవిషయో ౭ తో
౭ బాధితపురుషకారః.
- ౧౪ హనుమంతంక్షమాపయంతీయం స్వనచనమాగ్నేఆగచ్ఛంతం క్షమాపయ
- ౧౫ మతుపోభయోః సంక్షేహానిత్యఇత్యుచ్యతే. [వీతికై ముత్యసిద్ధ్యం.
- ౧౬ అనయామిన్దైవ్ వాస్యనస్తునసద్యాహు.
- ౧౭ ఈశ్వరస్వాతంత్ర్యంచేతనాపరాధంచవృష్ట్యాదూరేనభవతి.
- ౧౮ చేతనస్త్రితమభయం దృష్ట్యానభేతవ్యం.
- ౧౯ అనేనాశ్రయణే రుచిరేనాపేషితా - కాలోనప్రతిత్వ ఇత్యుచ్యతే.
-
- ౧౩ ఈమెత్తలిఅయ వీరల క్లేశమునొప్పలేక వానికిచ్చియై భోగ్యవిషయ
మై యుండుటచే దృష్ట్యవద్రనము లేని * పుగుషకారము.
- ౧౪ తిరువడిని ఊమింపచేసిఈమె తనవార్తాపథము వచ్చువానిని ఊమింపచే
య చెప్ప నక్కరలేదు కదా.
- ౧౫ మతుపుచేతను ఉభయచేర్తియును నిత్యమనబడుచున్నది.
- ౧౬ ఈమెతోకూడి యేవస్తుప్రయొక్కఉనికి.
- ౧౭ ఈశ్వరుని స్వాతంత్ర్యమునున్ను చేతనుని అపరాధమునున్నుచూచియ
- ౧౮ చేతనునికి ఇదిరెండును తలంచివెరువ నక్కరలేదు. [డబాయదు.
- ౧౯ ఇందుచేత నాశ్రయించుటకు రుచియేకావలయును కాలమునుచూడ న
క్కరలేదు అనబడుచున్నది.

* చేతన ఈశ్వర పితామహుని దేవతాత్వమునకు దృష్ట్యానుబంధం లేదు.

- ౨౦ ఇవళీసన్నిధియా లే కాకమ్ తలై పెత్తళు , అతు ఇల్లామెయా లే రావణాక్ ముడిన్దాక్.
- ౨౧ పురుషకారబలత్తా లే స్వాతస్త్వమ్ తలై శాయ్న్దాల్ తలైయెడుక్కుమ్ గుణజ్జళై చ్చొల్లుకిఱతు నారాయణపదమ్.
- ౨౨ అవై యావన - వాత్సల్యముమ్ , స్వామిత్వముమ్ , సౌశీల్యముమ్ , సౌలభ్యముమ్ , జ్ఞానముమ్ , శక్తియుమ్.
- ౨౩ కుళజ్జణ్ణ మెరువామైక్కు వాత్సల్యమ్ ; కార్యం శెయ్యం ఎన్దు తుణిక్కై క్కు-స్వామిత్వమ్ - స్వామిత్వజ్జణ్ణకలామైక్కు సౌశీల్యం , కణ్ణపత్తుకైక్కు-సౌలభ్యం ; విరోధియైప్పొక్కి-త్తన్నైక్కొడుక్కైక్కు-జ్ఞానశక్తికల్.

- ౨౦ ఏతత్సన్నిధినాకా కేనశిరఃప్రసాప్తంతదభావేన రావణోమృతః.
- ౨౧ పురుషకారబలేనస్వాతంత్ర్యో నిమగ్నేఉద్బుధ్యమానాక్ గుణానాహ నారాయణపదం .
- ౨౨ తేచవాత్సల్యంస్వామిత్వం సౌశీల్యంసౌలభ్యంజ్ఞానంశక్తిశ్చ .
- ౨౩ అపరాధంధృష్ట్యా ౭ భయాయవాత్సల్యం; కార్యంకుర్యాదితి దౌర్ధ్రాయ స్వామిత్వం, స్వామిత్వంధృష్ట్యాదూర నుగమనాయసౌశీల్యం , దృష్ట్యాశ్రయణాయసౌలభ్యం , విరోధిననివృత్తీస్వాత్మానం దాతుముపయుక్తేజ్ఞానశక్తి.

- ౨౦ ఈమెనన్నిధిచే కాకములనుపోసి, అదిలేనందుచే రావణుడు నశించెను.
- ౨౧ పురుషకారబలముచే స్వాతంత్ర్యము తలగ్నంగెనేని తలనెత్తెడిగుణములను చెప్పచున్నది - నారాయణపదము .
- ౨౨ అవియగునవి - వాత్సల్యము , స్వామిత్వము , సౌశీల్యము , సౌలభ్యము , జ్ఞానము , శక్తియును .
- ౨౩ దోషములనుచూచి వెరువకుండుటకు = వాత్సల్యము ; కార్యమును చేసునని విశ్వశించుటకు స్వామిత్వము , స్వామిత్వమును చూచి యడబాయకుండుటకు సౌశీల్యము , చూచిపట్టుకొనుటకు సౌలభ్యము , విరోధినిపోగొట్టి తన నిచ్చుటకు జ్ఞానశక్తిలు .

- 30 పిరాట్టియుమ్ అవనుమ్ విడిలుమ్ తిరువడికళ్ళే పిడాతు -
 “తిణ్ కల్లలాయరుక్కుమ్.” ౧
- 31 శేపివక్కల్ శేషభూతనిధియుమ్తుత్తై, ప్రజైములై యిలేవాయ్ వై
 క్కుమాప్పోలే.
- 33 ఇత్తాల్ - పిరాట్టిక్కిరుప్పిడమాయ్ గుణప్రకాశకముమాయ్ శిశుపాలనై
 యు మకప్పడ త్తిరుత్తి చ్చేర్దుక్కొళ్ళుమ్ తిరుమేనియై నిన్దెక్కిఱతు.
- 34 (శరణమ్) ఇష్టప్రాప్తిక్కుమ్ అనిష్టనివారణత్తుక్కుమ్ తప్పాత ఉపాయ
 మాక.
- 35 ఇత్తాల్ - ప్రాప్యన్దానే ప్రాపక మెనిఱతు.
- 36 కీర్చ్చొన్న మూన్టుమ్ ప్రాప్యమితే.

- 30 లక్ష్మీనచత్యజతశ్చేదపి చరణౌనత్యజతః -
 “దృఢచరణావితివర్తే తే.” ౧
- 31 శేపివిషయే శేషభూతస్య ప్రవేశస్థానం ప్రజాయాస్తనమివ.
- 33 అనేనలక్ష్మ్యోవాసస్థాన భూతోగుణప్రకాశకః శిశుపాలంచప్రాప్తయే శిశీ
 త్వమేలయితా శ్రీవిగ్రహఉచ్చ్యతే.
- 34 (శరణం) ఇష్టప్రాప్తే రనిష్టని నారణస్యచావ్యభిచార్యపాయం.
- 35 అనేనప్రాప్యమేవ ప్రాపకమిత్యవ్యతే.
- 36 పూర్వోక్తంతితయ మపిప్రాప్యంహి.

- 30 పిరాట్టియును, అతడును, విడిచినను తిరువడిఘల్లు విడువవు -
 “తిణ్గల్” ఐడండు. ౧ [టుల
- 31 శేపివట్ల శేషభూతుడు దిగెడిరేవు, ప్రజస్తనమునండున నొరుపెట్టి
- 33 ఇందుచేపిరాట్టికి ఉనికిపట్టై శిశుపాలుని కూడదిద్ది చేర్చుకొనెడి తిరుమేను
 నుతలచునది.
- 34 (శరణం) ఇష్టప్రాప్తికిని, అనిష్ట నివారణమునకు తప్పని ఉపాయముగా
- 35 ఇందుచేప్రాప్యమైనదే ప్రాపకమన బడుచున్నది.
- 36 క్రిందచెప్పిన మూడును ప్రాప్యమేకదా.

- 32 ఇవక్ శైయలఱుతియా లే ఉపాయమాక్కుఁగిటాని త్త నె .
- 3౮ (చరణౌ శరణమ్) ఎన్దెయాలే- ఉపాయా న్తరవ్యావృత్తమాన ఉపాయమె
- 3౯ (ప్రపద్యే) పత్తుకిజేక్ . నిజతు
- ౪౦ వాచికమాకవుమ్ , కాయికమాకవుమ్ పత్తినాలుమ్ పేత్తుక్కిచ్చివెన్దె; జ్ఞానాన్మోక్షమా కెయాలే మానసమాకక్కడవతు .
- ౪౧ ఉపాయమ్ అవనా కెయాలమ్ , ఇవెనేరే ఉపాయమల్లామెయాలమ్ , ఇమ్మాన్తుమ్ వేణుమెనిజ నిర్బంధమిన్దె . [క.
- ౪౨ వర్తమాననిర్దేశమ్ సత్వమ్ తలైయెషత్తు అజ్ఞినపోతు అనుసన్ధిక్కెక్కా-

- 32 అస్యాశక్తిోపాయం కరోతీతి .
- 3౮ (చరణౌ శరణమ్) ఇత్తుక్త త్వాదు పాయాంతరవ్యా వృత్తోపాయఇత్త్య
- 3౯ (ప్రపద్యే) ఆశ్రయామి . [చ్యతే .
- ౪౦ వాచికేకాయికే ఆశ్రయజేపి ఫలస్యాలాభోనాస్తీ ; జ్ఞానాన్మోక్ష ఇత్తుక్త త్వాన్మోక్షసేనభవితవ్యం .
- ౪౧ ఉపాయః సప్తేతీ ఆయంపుథ గుపాయోనభవతి అతపత్రితయమవ్య పేక్షితమితినిర్బంధోనాస్తి .
- ౪౨ వర్తమాననిర్దేశః సత్తోన్మీలనేభయేనతి తదానుసంధానాయ .

- 32 వీనివ్యాపార శూన్యతచేతను ఉపాయముగా చేసుకున్నా డింతనె .
- 3౮ (చరణౌ శరణమ్) అనుటచేతను ఉపాయాంతర వ్యావృత్తమైన ఉపాయ మనబడుచున్నది .
- 3౯ (ప్రపద్యే) పట్టుచుగ్నాడను .
- ౪౦ వాచికముగాను , కాయికముగాను పట్టినను ఫలమునకు హానిలేదు ; జ్ఞానాన్మోక్షం అగుటచే మూసనికముగా కాగలదు .
- ౪౧ ఉపాయము అతడగుటచేతనున్న , ఇవి సాక్షాదుపాయములుగాకుండుట చేతనున్న యీమాడును కావలయుననెడి నిర్బంధములేదు .
- ౪౨ వర్తమాన నిర్దేశము సత్వముతలకెత్తి భయమును చెందునపుడు అనుసంధించుకొరకు .

- ౪౩ ఉపాయాన్తరజ్జలిల్ నెట్టు శెల్లామెక్కుమ్, కాలక్షేపతుక్కుమ్, ఇలిమై
యాలే విమచైల్లామై రూలుమ్ నడక్కుమ్.
- ౪౪ పేత్తుక్కుప్పలకాల్ వేణుమెన్టుని నెక్కిల్ ఉపాయమ్ నట్టువుమ్.
- ౪౫ ఉత్తరవాక్యతాలే ప్రాప్యంబొల్లుకిటు.
- ౪౬ ప్రాప్యన్తరత్తుక్కున్నెల్లే.
- ౪౭ ఉపాయాన్తరజ్జ శెవిట్టు చరిమోసాయత్తెపత్తి నాప్యేలే, ఉపేయాన్తరమా
న గర్వర్యకై వల్యజ్జ శెవిట్టు ఎడైయానప్రాప్యతై లగ్ధిక్కుటు.
- ౪౮ ఇగ్గకల్లిక్కువేణుమో, నువ్విడ్డొ ధరన్ది నైవతియానోవ్నోల్.
- ౪౯ ఇన్కాసుమ్ కేట్టివాణేతిరున్యవడకక్కుమ్.

- ౪౩ ఉపాయాంతరేషు మనసోఽగమనార్థః - కాలక్షేపస్యాపి రస్యతయాన్యక్తు
మనకస్యత్వాచ్చానునర్తనే.
- ౪౪ ఫలాయబహుకాలా పేక్షేతి స్తుతే ఉపాయస్త్వతోభవతి.
- ౪౫ ఉత్తరవాక్యేన ప్రాప్యముచ్చ్యతే.
- ౪౬ ప్రాప్యంతరాయనభవతి.
- ౪౭ ఉపాయాంతరాత్ త్యక్త్యా చరిమోసాయస్యాప్రయఃకనః ఉపేయాన్తరై
శ్వర్యకైవల్యే త్యక్త్యాసీమాభూతప్రాప్యమర్థ్యతే.
- ౪౮ అనేకార్థనియంకింనర్విజ్ఞ ఏతదభిప్రాయం నజానాతికిమితిచేత్.
- ౪౯ ఏతద్వాక్యేశ్యతేమనః ప్రసన్నంశ్చేతి.

- ౪౩ ఉపాయాంతరముల యందు ముప్పు నడన కుండుటకు న కాలక్షేపమున
కున్ను, భోగ్యతచే విసువ నలవి గాండు చేతకన్ను నడుచును.
- ౪౪ పలమున కనేకపర్యాయమాలు నావలయునని తలచెనేని ఉపాయము జారి
పోవును.
- ౪౫ ఉత్తర వాక్యముచేత ప్రాప్యము చెప్ప బహుమన్నది.
- ౪౬ ప్రాప్యంతరముచు కాగనుట.
- ౪౭ ఉపాయాంతరములను విడిచి పురోసాయము పట్టవముల ఉపేయాం
తరములైన ద్విర్యక్తై వల్యములను విడిచి చుమనై ప్రాప్యమునర్థిం
చునది.
- ౪౮ ఇతరార్థించ వలయునో, నువ్విడ్డొచేతని తలపు నోగడోయనిన.
- ౪౯ వీనిహుండును ఎ.గ. ౧౪ వ్యక్తము సంతోషించును.

౫౦ (శ్రీమతే.)

౫౧ పెరియపిరాట్టియారోడే కూడియిరున్దుళ్ళననుక్కు.

౫౨ అవక్ ఉపాయమామిడత్తిల్ శాక్ పురుషకారమాయుగుక్కుమ్; అవక్ ప్రాప్యనామిడత్తిల్ శాక్ ప్రాప్త్యైయుమాయ్, కై జ్జుర్యవర్ధకైయుమాయుగుక్కుమ్.

౫౩ ఇతిలే - తిరుమన్త్రిత్ శొన్నప్రాప్యతైవిశదమాక అనునన్దిక్కిఱతు.

౫౪ ఇళైయపెరుమాళ్లెప్పలే ఇరునరుమాన శేర్రియిలేఅడిమైశెయ్కైము

౫౫ అడిమైతాక్ సిద్ధిపుతుమ్ రసిపుతుమ్ అచ్చేర్రియిలే. [తై.

౫౬ (నారాయణాయ.)

౫౦ (శ్రీమతే.)

౫౧ మహాలక్ష్మ్యైసహస్రితాయ.

౫౨ అస్యోపాయత్వా వస్థాయాంస్వయం పురుషకారభూతా; అన్యప్రాప్యత్వా వస్థాయాంస్వయం ప్రాప్యభూతా కైంకర్యవర్ధికాచత్విత్తి.

౫౩ అస్తిక్ శ్రీమంత్రోక్తం విశదతయానుసంధీయతే.

౫౪ బాలస్యమివత్ ఉభయరూపమిధునే కైంకర్యకరణం ప్రాప్తం.

౫౫ కైంకర్యసిద్ధ్యతి రన్యతి చైతన్యధునే.

౫౬ (నారాయణాయ.)

౫౦ (శ్రీమతే.)

౫౧ పెరియపిరాట్టియారురో కూడియున్న వాని కొరకు.

౫౨ అతడు ఉపాయమగుచోట తాను పురుషకారమై యుండును; అతడుప్రాప్యమైనచోట తాను ప్రాప్యమై కైంకర్యవర్ధకయను అయి యుండును.

౫౩ ఇందు తిరుమంత్రమునందు చెప్పిన ప్రాప్యమును విశదముగా ననుసంధించునది.

౫౪ ఇళైయపెరుమాళ్లవలె ఉభయులై న శేర్రియందు దాన్యముచేయుట క్రమప్రాప్తము.

౫౫ ఈదాన్యమైతే సిద్ధించునదిన్ని రసించునదిన్ని ఆచేరికయందే.

౫౬ (నారాయణాయ.)

- ౫౭ సర్వశేషియాయుశ్చవనుక్కు.
 ౫౮ ఇతిలేతిరుమేనియైయుమ్ గుణజ్ఞై యుమ్ శొల్లుమ్
 ౫౯ శేషిత్వ త్తిలేనొక్కు.
 ౬౦ ప్రాప్తవిషయత్తిల్ కైజ్జుర్యమితే రసిప్పతు.
 ౬౧ ఇంద్రచతుర్థి, కైజ్జుర్యమై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.
 ౬౨ కైజ్జుర్యదాక నిత్యమ్.
 ౬౩ నిత్యమాక ప్రార్థితే పెఱవేణుమ్.
 ౬౪ శేషిక్కుఱతిశయత్తైవిత్తైక్కై శేషభూతనుక్కున్వరూపలాభముమ్, ప్రా
 ౬౫ (నమః.) [ప్యముమ్.

- ౫౭ సర్వశేషిణే.
 ౫౮ అత్రశ్రీవిగ్రహాగుణాశ్చోచ్చ్యతే.
 ౫౯ శేషిత్వేతాత్పర్యం.
 ౬౦ ప్రాప్తవిషయే కైంకర్యంఖలురన్యతే.
 ౬౧ ఇయంచతుర్థి కైంకర్యం ప్రకాశయతి.
 ౬౨ కైంకర్యంచనిత్యం.
 ౬౩ నిత్యంప్రార్థితైవప్రాప్తం యోగ్యం.
 ౬౪ శేషిణోతిశయస్యవర్ధనం శేషభూతస్యన్వరూపలాభఃప్రాప్యంచ.
 ౬౫ (నమః.)

- ౫౭ సర్వశేషియై యుండువాని కొరకు.
 ౫౮ ఇందుతిరుమేను నున్న గుణములనున్న చెప్పరు.
 ౫౯ శేషిత్వము నందు చూపు.
 ౬౦ ప్రాప్త విషయమునందు కైంకర్యమేకదా రసించునది.
 ౬౧ ఈచతుర్థి కైంకర్యమును ప్రకాశింప చేసుచున్నది.
 ౬౨ కైంకర్యమైతె నిత్యము.
 ౬౩ నిత్యముగా ప్రార్థించే లభించ వలయును.
 ౬౪ శేషికితిశయమును పెంచుట శేషభూతునకు న్నరూపలాభమును ప్రాప్య
 ౬౫ (నమః.) [మును.

- ౬౬ కై జ్యుర్యత్తిలోకైయఱుక్కిఱుతు.
 ౬౭ కైయోనతు - తనక్కెన్నప్పణ్ణమతు.
 ౬౮ ఇతిలే అవిద్యాదికళుమ్ కళియణ్ణమ్,
 ౬౯ „ ఉనక్కేనామాఱ్చెయ్మైమ్ „ ౧ ఎన్నుమ్బడియే యాకవేణుమ్.
 ౭౦ సాన్దర్యమ్ అన్దరాయమ్ ; కీఱ్ఱొన్నకై జ్యుర్యముమ్ అప్పడియే.
 ౭౧ కై జ్యుర్యప్రార్థనైపోలే ఇప్పదత్తిల్ ప్రార్థనైయమ్ ఎన్ఱుముణ్ణు.
 ౭౨ „ మరున్దేనజ్జళ్ పోకమక్కిళ్ళిక్క „ ౨ ఎన్నానిన్ఱ తితే.
 పల్లెలోకాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

- ౬౬ కైంకర్యవిరోధినిశ్చత్యతే.
 ౬౭ విరోధినామ - న్వస్యేతిక్రియమాణత్వం.
 ౬౮ అత్రావిద్యాదయోవినివర్త్యంతే.
 ౬౯ త్వవైవయందాన్యం కుర్త్యత్తుక్తప్రకారేణభవితవ్యం.
 ౭౦ సౌందర్యమంతరాయః - పూర్వోక్తకైంకర్యంచతదైవ.
 ౭౧ కైంకర్యప్రార్థనాపదస్తిక్ పదేప్రార్థనాచనదాస్తి.
 ౭౨ ఔషధమస్తద్భోగవర్త్య.
 శ్రీమన్లోకగురవేనమః.

- ౬౬ కైంకర్యమునందు కలుపును కోయుచున్నది.
 ౬౭ కలవగునది తనకని చేసునది.
 ౬౮ ఇందు అవిద్యాదులును తీసివేయబడును.
 ౬౯ „ ఉనక్కేనామాళ్ చెయ్మైమ్ „ ౧ అనునట్లు కావలయును.
 ౭౦ సౌందర్యము అంతరాయము ' క్రిందచెప్పిన కైంకర్యమున్ను ఆప్రకార
 ౭౧ కైంకర్యప్రార్థనవలె యీపదమందు ప్రార్థనయైనెల్లప్పుడుఉండును. [మే
 ౭౨ „ మరుం దేనంగళ్ పోకమక్కిళ్ చిక్కు „ ౨ అనుచున్నదికదా.

ఉలకాశరియర్ తిరువడికళే శరణమ్.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ద్వయప్రకరణము

సమాప్తము.

౧ || తి - పా - నీకే మేము కైంకర్యమును చేతుము.

౨ || తి - వా - మందే మాబోగ సుఖమును.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః .

ముముక్షుస్థి చరమశ్లోక ప్రకరణమ్ .

పా ౧ ౦.౪ మ .

- ౧ కీర్తనల ఉపాయవిశేషముల నుపదేశించగా , అవిదుశ్యకములనియు , స్వరూపవిరోధిన ఇతి జ్ఞా త్వా శోకావిప్లవమున ప్రతితస్య శోకనివృత్త్యర్థమిత ఉత్పత్తినా స్తీతి చ రమోపాయస్యకథనాత్ చరమశ్లోక ఇత్యన్యనామభవతి .
- ౨ ఇతి , పూర్వార్థాల్లా లే అధికారికృత్యతై అరుళిచ్చెయ్ కిణాఁ ; ఉత్తరార్థ ల్లా లే ఉపాయకృత్యతై అరుళిచ్చెయ్ కిణాఁ .
- ౩ అధికారిక్కు కృత్యమావతు ఉపాయపరిగ్రహమ్ .

- ౧ పూర్వం కేమచిమపాయే మాక్తే మతేమశ్యకాః , స్వరూపవిరోధిన ఇతి జ్ఞా త్వా శోకావిప్లవమున ప్రతితస్య శోకనివృత్త్యర్థమిత ఉత్పత్తినా స్తీతి చ రమోపాయస్యకథనాత్ చరమశ్లోక ఇత్యన్యనామభవతి .
- ౨ అత్ర పూర్వార్థేనాధికారికృత్యమాహ ; ఉత్తరార్థేనోపాయకృత్యమా
- ౩ అధికారిణః కృత్యంనా మోపాయపరిగ్రహః . [హ .

- ౧ క్రిందగొన్ని ఉపాయవిశేషముల నుపదేశించగా , అవిదుశ్యకములనియు , స్వరూపవిరుద్ధములనియు తలచి శోకావిప్లవం అర్జనునిగురించి అతని శో కనివృత్త్యర్థమై ఇక దీనిపై నలేదనునట్టి చరమోపాయమును కృపచే యుటచే చరమశ్లోకమని దీనికి పేరై యున్నది .
- ౨ ఇందు పూర్వార్థముచేత అధికారికృత్యమును కృపచేయుచున్నాడు , ఉత్త రార్థముచేత నుపాయకృత్యమును కృపచేయు చున్నాడు
- ౩ అధికారికి కృత్యమగునది ఉపాయ పరిగ్రహము .

- ౪ అత్రై సాధ్యమాక విధిస్కృతాక్.
- ౫ రాగప్రాప్తమాన ఉపాయస్తా నే వైధమానాత్ తమపరిగ్రహి కైక్కు.
- ౬ ఇతి తే పూర్వార్థం ఆరుపదమ్. [ఉడలాయరుక్కుమితే.
- ౭ (సర్వధర్మాక్.)
- ౮ ఎల్లాధర్మగైయును.
- ౯ ధర్మమానత = ఫల సాధనమానిత క్కుమతు.
- ౧౦ ఇచ్చటద్వైతము కల ధర్మశబ్దము దృష్ట్యులసాధనజ్ఞతై చ్చెల్లుకై యన్నిక్కే,
మోక్షఫలసాధనజ్ఞతై చ్చెల్లుకలు.
- ౧౧ అవై తాక్ శ్రుతి స్మృతి విహితజ్ఞతయే ఫలవాయికుక్కైయాలే బహు
వచన ప్రయోగమే ఎల్లుకితు.

- ౪ తంసంగంవిదధాతి.
- ౫ రాగప్రాప్తమైన యొ వైధశ్చేత్ శీఘ్రపరిగ్రహస్యో పయ్యక్తోభవతిఖ
- ౬ అత్రపూర్వార్థంపట్ పదం. [లు.
- ౭ (సర్వధర్మాక్.)
- ౮ సర్వాధర్మాంశ్చ.
- ౯ ధర్మోనామ = ఫలసాధనమాత.
- ౧౦ అత్రోక్తోధర్మశబ్దో దృష్ట్యులసాధనపరోసకింతు, మోక్షఫలసాధనానివ
- ౧౧ తేస్మృతి స్మృతివిహితా బహువిధాఇతిబహువచనం. [దతి.

- ౪ దాని నిసంగముగా విధించుచున్నాడు.
- ౫ రాగప్రాప్తమైన ఉపాయమే వైధమానానేని శీఘ్రముగా పరిగ్రహిం
చుటకు ఉపయుక్తమై యుండునుకదా.
- ౬ ఇందు పూర్వార్థము ఆరుపదములు గలది.
- ౭ (సర్వధర్మాక్.)
- ౮ అన్ని ధర్మములను.
- ౯ ధర్మముమగునది = ఫలసాధనమై యుండునది.
- ౧౦ ఇచ్చటధర్మశబ్దము దృష్ట్యులసాధనములను చెప్పటకాకుండా, మోక్షఫల
సాధనములను చెప్పుచున్నది.
- ౧౧ అవియైతే శ్రుతి స్మృతి విహితములై అనేకములై యుండుటచే బహువచ
న ప్రయోగము చేయబడుచున్నది.

౧౨ అవైయావన; - కర్తజ్ఞానభక్తియోగజ్ఞానమ్, అవతార రహస్యజ్ఞానమ్, పురుషోత్తమవిద్యై, దేశవాసమ్, తిరునామసంకీర్తనమ్, తిరువిశేషైరిక్కై, తిరుమాలైయెఱుక్కైతోడక్కమాన ఉపాయబుద్ధ్యా శైయ్యుమనైయుమ్.

౧౩ సర్వశబ్దతాతే - అప్రాప్తసాధనవిశేషజ్ఞతే అనుస్థిక్కుమిడ త్తిల్ అనత్తుక్కుయోగ్యతాపాదకజ్ఞాననిత్యకర్తజ్ఞతే చ్చొల్లుకిఱు.

౧౪ ఆక, శ్రుతిస్తృతిచోదితజ్ఞానమ్, నిత్యనైమిత్తికాదిరూపజ్ఞానకర్తయోగాద్యుపాయజ్ఞో ఎత్తవడి.

౧౫ ఇవత్తై ధర్మమ్ ఎన్నిఱు భ్రమిత్తఅర్జునక్ కరుత్తాతే.

౧౬ (పరిత్యజ్య.)

౧౨ తేచ; - కర్తజ్ఞానభక్తియోగా, అవతారరహస్యజ్ఞానం, పురుషోత్తమవిద్యా, దేశవాసు, శ్రీనామసంకీర్తనం, శ్రీదీపారోపణం, శ్రీమాలాకైంకర్యమిత్యేతత్ప్రభృతీమ్యుపాయబుద్ధ్యాక్రియమాణానిసర్వాణి.

౧౩ సర్వశబ్దేన - తాదృశసాధనవిశేషానుష్ఠాన సమయేతేషాంయోగ్యతాపాదకానినిత్యకర్త్యాణ్యుచ్చ్యంతే.

౧౪ ఏవం, శ్రుతిస్తృతివిహిత, నిత్యనైమిత్తికాదిరూప కర్తయోగాద్యుపాయానీత్యర్థః.

౧౫ ఇమంధర్మమితిభ్రాంతార్జునతాత్పర్యే శాహ.

౧౬ (పరిత్యజ్య.)

౧౨ అవియగునవి; - కర్తజ్ఞానభక్తియోగములును, అవతారరహస్యజ్ఞానము, పురుషోత్తమవిద్యయు, దేశవాసము, తిరునామసంకీర్తనము, తిరువిశేషైక్కును ప్రజ్వలింపచేయుట, తిరుమాలికలనెత్తుటయు మొదలైన ఉపాయబుద్ధ్యా చేయువానినిన్.

౧౩ సర్వశబ్దముచే - ఆయాసాధనముల సనుష్ఠించునపుడు వానికి యోగ్యతాపాదకములైన నిత్యకర్తములను చెప్పనది.

౧౪ ఇట్లు, శ్రుతిస్తృతిచోదితములై, నిత్యనైమిత్తికాది రూపములైన కర్మయోగాద్యుపాయములనునట్లు.

౧౫ వీనిని ధర్మమనునది భ్రమించిన అర్జునుని తాత్పర్యముచే.

౧౬ (పరిత్యజ్య.)

- ౧౭ త్యాగమావతు - ఉక్తోపాయజ్ఞః అనుసన్ధితు , శుక్తికైయిలే రజతబుద్ధి
పల్లవాదై ప్సలేయస్, విపరీతిదిశాగమనమ్ పల్లవాదై ప్సలేయస్, అ
నుపాయజ్ఞః లే ఉపాయబుద్ధిపల్లవోమోమ్ ఎన్నిట బుద్ధివిశేషతోడేత్యజ్ఞైక్యై -
౧౮ (పరి) ఎన్నిట ఉపసర్గత్తాలే పాతకాదికలై విడుమాప్సలే, రుచివాసనైక
లోడుమ్ , లక్ష్మయోడుమ్ కూడమటువలిజాతపడివిడవేణుమ్ ఎన్నిటతు.
౧౯ లృప్సలే, “ స్నాత్వాభుజ్యేత ” ౧ ఎన్నుమాప్సలే, ఉపాయాస్తరజ్ఞశైవి
త్వేపత్తవేణుమ్ ఎన్నిటతు.
౨౦ “ చచాలచాపఞ్చముమోచవీరః ” ౨ ఎన్నిటపడియే , ఇనై అనుపాయజ్ఞశా
సమాత్రమత్తిక్కై కాల్కట్టెన్నిటతు .

- ౧౭ త్యాగోనామ - ఉక్తోపాయాననుసంధాయ , శుక్తోరజతబుద్ధికర్తారణవ , వి
పరీతిదిశాగమనకర్తారణవ , చై తేవ్యనుపాయేషూపాయ బుద్ధింకృతవాస
స్థీతిబుద్ధివిశేషేణత్యాగః.
౧౮ (పరి) త్యుపసగ్గేణపాతకాదిత్యాగవత్, రుచివాసనాభ్యాం , లజ్జయాసహ
అపునరన్వయంత్యాగః కర్తవ్యత్వత్వచ్యతే.
౧౯ లృప్సా , “ స్నాత్వాభుజ్యేతేతివత్ ” ౧ ఉపాయాంతరాణిత్యక్తై వాశ్రయ
ణంకర్తవ్యమిత్వచ్యతే.
౨౦ “ చచాలచాపంచముమోచవీరః ” ౨ ఇత్యుక్తప్రకారేణానుపాయమా
త్రమేవనభవతి కింతుపాదబంధ సమిత్వచ్యతే .

- ౧౭ త్యాగమగునది - ఉక్తోపాయములనుసంధించి , శుక్తికయందు రజతబు
ద్ధిచేయువారివలెనును , విపరీతిదిశాగమనము చేసువారివలెనును , అను
పాయములందు ఉపాయబుద్ధిచేసితిమనెడి బుద్ధివిశేషముతో త్యజించుట.
౧౮ (పరి) అనెడి ఉపసగ్గచే పాతకాదులను విడుచునటుల , రుచివాసనలతో
ను లజ్జతోనుంగూడ మరల నన్వయించ నటుల విడువవలయు ననబడు
చున్నది .
౧౯ లృప్సచే , “ స్నాత్వాభుజ్యేత ” ౧ అనునటుల ఉపాయాంతరములను వి
డిచేవట్టవలయు ననబడుచున్నది .
౨౦ “ చచాలచాపంచముమోచవీరః ” ౨ అనినట్లు ఇవి యనుపాయములై స
మాత్రమేగాక కాలుకట్టినబడుచున్నది .

- ౨౦ చక్రవర్తియైపోలే ఇట్లు క్రైశ్చియన్లు.
- ౨౧ సర్వధర్మములను విడిచి విడిచి అని చెప్పటం చే కొందరు అధర్మములు ప్రవేశించునని.
- ౨౨ అదికూడదు, అధర్మములను చెప్పి అని చెప్పనందుచే.
- ౨౩ తనయముగానె చెప్పబడును కాదోయని.
- ౨౪ కాదు, ధర్మశబ్దము అధర్మనివృత్తిని చూపనందుచే.
- ౨౫ కానినను, వానినితప్ప ఇతరులను చెప్పనది అవునుయితే.
- ౨౬ తనును, ఈశ్వరుని, ఇతరులను చూచెనేని అది ప్రవేశించునని.
- ౨౭ (మామ్.)

యితే.

- ౨౦ చక్రవర్తి నచ్చుత్పత్తిపయి క్త.
- ౨౧ సర్వధర్మములను విడిచి విడిచి అని చెప్పటం చే కొందరు అధర్మములు ప్రవేశించునని.
- ౨౨ సనధవేత్, అధర్మము కుర్చీయను క్తతాన.
- ౨౩ స్వతంత్రమైన అధర్మమును విడిచి.
- ౨౪ నధవతి, ధర్మశబ్దము అధర్మనివృత్తిని చూపనందుచే.
- ౨౫ ప్రచారయత్నం, తద్వ్యతిరేకంవదతి.
- ౨౬ స్వం, ఈశ్వరిం, ఇతరులను చెప్పనది అవునుయితే.
- ౨౭ (మామ్.)

- ౨౦ చక్రవర్తి వలెనే పోగొట్టుకొనుటకు అనుకూలము.
- ౨౧ సర్వధర్మములను విడిచి విడిచి అని చెప్పటం చే కొందరు అధర్మములు ప్రవేశించునని.
- ౨౨ అదికూడదు, అధర్మములను చెప్పి అని చెప్పనందుచే.
- ౨౩ తనయముగానె చెప్పబడును కాదోయని.
- ౨౪ కాదు, ధర్మశబ్దము అధర్మనివృత్తిని చూపనందుచే.
- ౨౫ చూపినను, వానినితప్ప ఇతరులను చెప్పనది అవునుయితే.
- ౨౬ తనును, ఈశ్వరుని, ఇతరులను చూచెనేని అది ప్రవేశించునని.
- ౨౭ (మామ్.)

- ౨౯ సర్వరక్షకనాయ్, ఉపకుక్కురైయాలాయ్, ఉన్నిశైవుసార్, ఉకోదోష
తైభోగ్యమాకక్కొట్ట. ఉంకుప్పకలాయ్, నీర్ శుడుమాప్పలే శేర్పారే
పింకుమ్ పొతుమ్ పిడుమాట్టాతే పటిక్కిఱున్నెన్. [అతు.
- ౩౦ ఇతై - సర్వహాజ్జలై యుమ్, దేవతాంతర్యామిత్యైయుమ్ తవిర్కి.
- ౩౧ ధర్మసంస్థాపనంకర్తుమవశీర్ణేనై సర్వధర్మజ్ఞైయుమ్ విట్టువన్నెప్ప
త్తున్నైయాలే, సాక్షాద్ధర్మ తానేయన్గిఱు.
- ౩౨ ఇతై - విట్టసాధఃజ్జలిః ప్రత్యక్షోల్లుకిఱు.
- ౩౩ అతావతుసిద్ధమాయ్, పరమచేతఃమాయ్, సర్వశక్తియాయ్ నిరపాయ
మాయ్, ప్రాప్తమాయ్, సహాయాన్తరనిరపేక్షమాయున్క్కె.
-
- ౨౯ సంసృతికం, తనహస్తవశం, త్వడిచ్చాంధ్యప్ర్యా త్వద్దోషంభోగ్యత్వేన,
స్వీకృత్య * తప్తాపయుక్తగుణయుక్తాయాం ఉప్వజలవత్ ఘటయంత్యా
మేవ విఘటయంత్యామపిత్యక్తు మశక్తంరక్షితమాం.
- ౩౦ అనేన - పరప్ర్యాహా, దేవతాంతర్యామిత్యంచ వ్యావర్త్యంతే.
- ౩౧ ధర్మసంస్థాపనంకర్తుమవశీర్ణేనై సర్వధర్మా త్యక్త్వా మామాశ్రయేత్యు
క్తత్వాత్సాక్షాద్ధర్మః స్వయమేవేత్యుచ్యతే.
- ౩౨ అనేన - త్యక్తసాధనేభ్య ఆధిక్యముచ్యతే.
- ౩౩ తచ్చసిద్ధ, పరమచేతన, సర్వశక్తినిరపాయప్రాప్త, సహాయాంతర నిరపే
క్షత్వం.
-
- ౨౯ సంస్వరితుంక్తునై సకచేతిమనిషినై, సమ్మనిచూచి, సిదోషమును భోగ్య
ముగాగొలి, నీగుణశ్రయమై చీంకాలుచుటచేర్చునారే యడబావున
పుడును విడువకరిక్షించునన్న.
- ౩౦ ఇందుచే - పరప్ర్యాహవిధవములను, దేవతాంతర్యామిత్యమును వ్యా
వర్తించబడుచున్నది.
- ౩౧ ధర్మసంస్థాపనముచేయ నుదయించిన తానెసర్వధర్మములనువిడిచి సన్న
బట్టులనుటచే సాక్షాత్ ధర్మము తానేయరబడును.
- ౩౨ ఇందుచేత - విడిచిన సాధఃములకంటెను అతీతయము చేపుబడుచున్నది.
- ౩౩ అదియగునది, సిద్ధమై పరమచేతనమై సర్వశక్తిమై నిరపాయమై ప్రాప్త
మై సహాయాంతర నిరపేక్షమై ఉండుట.

3౪ మత్తఉపాయజ్ఞో సాధ్యజ్ఞాకై యాలే, స్వరూపసిద్ధియిల్ చేతన నై అపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ ; అచేతనజ్ఞభుమాయ అశక్తజ్ఞభుమాయైర్కైయాలే కార్యసిద్ధియిల్ ఈశ్వర నై యపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ ; ఇంద్ర ఉపాయమ్ అపత్తుక్కు ఎతి రత్నాయైర్కైయాలే ఇతనిరపేక్షమాయుక్కుమ్.

3౫ ఇతిలే వాత్సల్య స్వామిత్య సోశీల్య సౌలభ్యజ్ఞాకాః గుణవిశేషజ్ఞో నేరాకప్రకాశిక్కిఱతు.

3౬ కై యమ్ ఉద్భవుకోలుమ్, * విడిత్త శిరుసాయ్ క్కయిఱుమ్, నేనాధూళి ధూసరితమాన తిరుక్కుఱులుమ్, లేరుక్కుక్కిఱ్ఱేనాత్తిర తిరువడిక భుమాయ్ నిఱ్ఱిఱ సారధ్య వేషత్తై, (మామ్) ఎన్నుకాట్టకిఱ్ఱాఁ.

32 (ఏకమ్.)

3౪ ఇతరఉపాయాః సాధ్యత్యా, త్వరూపసిద్ధో చేతనమపేక్షంతే ; అచేతనత్వేనాశక్తత్వేన కార్యసిద్ధో వీశ్వరమపేక్షంతే ; అయముపాయస్తత్త్వత్వ సీకతయేతరనిరపేక్షః. [కాశంతే.

3౫ అత్ర వాత్సల్యస్వామిత్య సోశీల్యసౌలభ్య రూపగుణవిశేషాః సాక్షాత్త్వ

3౬ హస్తగతకళాదండః * ధృతప్రగ్రహరజ్ఞః నేనాధూళిధూసరితకేతవాశః రథస్యాధఃప్రదేశే స్థాపితపాదా ఏవం స్థితసారధ్యవేషం (మామ్) తిద్రదర్శయతి.

32 (ఏకం.)

3౪ ఇతరోపాయములు సాధ్యములగుటచే, స రూపసిద్ధియందు చేతనుని అపేక్షించియుండును ; అచేతనములును అశక్తములును అయి ఉండుటచే కార్యసిద్ధియందు ఈశ్వరుని అపేక్షించివుండును ; యీ ఉపాయము వాటికి ఎదురుతట్టేవుండుటచే ఇతరనిరపేక్షమై యుండును.

3౫ ఇందు వాత్సల్యము స్వామిత్య సోశీల్య సౌలభ్యమనెడి గుణవిశేషములు నేరుగా ప్రకాశించును.

3౬ హస్తమును కొరడాకోలయును, * పట్టిక చిన్న నొటిపగ్గమున్ను, నేనాధూళిధూసరితమైన శ్రీశిరోజములును, లేరుకు క్రిందలేలుచున్న తిరువడి ఘట్టును అయినలిచిన సారధ్యవేషమును, (మామ్) అనిచూపుచున్నాడు.

32 (ఏకమ్.)

- ౩౯ ఇష్టకళబ్ధిమ్ స్థానప్రమాణత్వాదే అవధారణార్థతై క్కాట్టకీఱతు.
- ౩౮ “మామేవయేప్రపద్యంతే,, “తమేవచాద్యమ్,, “త్వమేవైవాపాయభూతో మేధవ,, “అతేనక్కునిఁ పాతమే శరణాక త్తద్దైన్ద్రాయ,, ౧ ఎన్టుశొల్లుకి అసడియే.
- ౪౦ ఇట్టై - (ప్రజ) ఎన్నికార్కారత్తి ఉపాయభావతై తవిక్కిఱతు.
- ౪౧ స్వీకాన్ద్రానుమ్ అవనాలేవస్థతు.
- ౪౨ సృష్ట్యవతారాదిముత్తైల సర్వైకకృషిఫలమ్.
- ౪౩ “అతువునువనత్తిన్నరళే,, ౨

- ౩౮ అయమేకశబ్దః స్థాన ప్రమాణేనావధారణార్థం ప్రదర్శయతి.
- ౩౯ “మామేవయేప్రపద్యంతే,, “తమేవచాద్యమ్,, “త్వమేవైవాపాయభూతో మేధవ,, “త్విచ్చరణావేవైవాపాయతయా,, దత్తవానసి. ౧
- ౪౦ అనేవ - (ప్రజే) తిస్వీకార ఉపాయభావై నివర్త్యతే.
- ౪౧ స్వీకారశ్చతేనైవాగతి.
- ౪౨ సృష్ట్యవతారాదిముఖేన కృతకృషిఫలం.
- ౪౩ “సదనమీదీవతత్కృత్యైవ సచతద్భోగ్యభూతకృత్యైవ,, ౨

- ౩౮ ఈషకశబ్దము స్థానప్రమాణముచేత అవధారణార్థము చూపును.
- ౩౯ “మామేవయేప్రపద్యంతే,, “తమేవచాద్యమ్,, “త్వమేవైవాపాయభూతో మేధవ,, “అతేనక్కునిఁ పాతమే శరణాక త్తద్దైన్ద్రాయ,, ౧ అనియును చెప్పినప్రకారము.
- ౪౦ ఇందుచే - (ప్రజ) అనెడి స్వీకారమునందలి ఉపాయభావమును వ్యావర్తింపచేయ బడుచున్నది.
- ౪౧ స్వీకారమును వానిచేతనైవాప్తమైవతి.
- ౪౨ సృష్ట్యవతారాది ముఖముచేచేసిన కృషిఫలము.
- ౪౩ “అతువునువనత్తిన్నరళే,, ౨

తి - వా - ౧ || ఉపాయమును నాపయిచ్చునపుడు నీపాదమునే ఉపాయముగా నిబ్బిదిడి చినావు.

౨ || అదియును వానిభోగ్యమైనకృప.

- ౪౪ ఇతైయోభీయపు తానేకార్యమ్ శెయ్యుమ్ ఎస్తుని నైక్కక్కడవక్.
- ౪౫ అల్లాదిపోతు ఉపాయ నైపేక్ష్యో జీవియాతు .
- ౪౬ ఇతు నర్వము క్త్రిప్రసంగ పరిహారార్థమ్, బుద్ధిసమాధానార్థమ్, చైతన్యకార్యమ్, రాగ ప్రాప్తమ్, స్వరూపనిష్ఠమ్, అప్రతిషేధద్యోతకమ్.
- ౪౭ క్త్రి - తానుమ్ పిఱుమననిలైయై క్కులైత్తాక్, ఇఱ్ఱుత్తాయమ్ ఇవనుమాన నిలై యెక్కులైక్కిత్తాక్.
- ౪౮ అవనైఇవక్ పత్తుమ్ పత్తు అహజ్జాగర్భమ్, అవద్యకరమ్.
- ౪౯ అవయుడై యన్వీకారమే రక్షకమ్.
- ౫౦ మత్తై ఉపాయజ్గుగుక్కు, నివృత్తిన్దోషమ్, ఇతుక్కుప్రవృత్తిన్దోషమ్.

- ౪౪ ఏతం వినాపిన్వయమేన కార్యంకరోతీతిమంతన్యం .
- ౪౫ అన్యరోపాయ నైపేక్ష్యంనజీవతి .
- ౪౬ అయంనర్వము క్త్రిప్రసంగ పరిహారార్థః, బుద్ధిసమాధానార్థః, చైతన్యకార్యంరాగప్రాప్తః, స్వరూపనిష్ఠః, అప్రతిషేధద్యోతకః .
- ౪౭ పూర్వంన్వయమితి ర్చేతి స్థితింనివారితవాక్, అత్రన్వయమయంచేతి స్థితింనివారయతి .
- ౪౮ తమయమాశ్రయతీతి న్వికారోహంకారగర్భోవద్యకరః.
- ౪౯ తస్యన్వీకారప్రసరుడకః .
- ౫౦ ఇహోపాయానాం నివృత్తిన్దోషః అన్యప్రవృత్తిన్దోషః .

- ౪౪ ఇదిలేకయును తానేకార్యముచేయునని తలవగలడు .
- ౪౫ లేనపుడు ఉపాయ నైపేక్ష్యము జనించదు .
- ౪౬ ఇది నర్వము క్త్రిప్రసంగ పరిహారార్థము, బుద్ధిసమాధానార్థము, చైతన్యకార్యము రాగప్రాప్తము, స్వరూపనిష్ఠము, అప్రతిషేధద్యోతకము .
- ౪౭ క్రింద తానునుపయలును అనునపురికిని పోగొట్టెను, ఇచటతానును వీడును అనునడినికిని పోగొట్టెనున్నాడు .
- ౪౮ వానినిపేడు పట్టెనునట్లు అహంకారగర్భము, అవద్యకరము .
- ౪౯ వానియొక్క న్వికారము రక్షకము .
- ౫౦ తక్కిన ఉపాయములకు నివృత్తిన్దోషము, దీనికిప్రవృత్తిన్దోషము .

- ౫౧ “ శిత్త నేడ్డా ” ౧
 ౫౨ నిష్పత్తి క్షేప్తశోల్లిన్దు.
 ౫౩ ఉపకార స్తుతియునుచై తన్యైతేనద్దతు; ఉపాయ త్తిల్ అన్తర్భవియాతు.
 ౫౪ (శరణమ్.)
 ౫౫ ఉపాయమాన్.
 ౫౬ ఇన్ద్రశిరణశబ్దమ్, రక్షితావై యున్ గృహ తైయుమ్ ఉపాయ తైయుమ్ కాట్ట
 క్కడవలేయాకిలుమ్, ఇన్ద్ర త్తిల్ ఉపాయ తైయే కాట్టకిటతు; క్షిప్తోడేశే
 రవేణ్ణైకైయాతీ.
 ౫౭ (న్రజ.)
 ౫౮ బుద్ధివణ్ణా.

- ౫౧ “ నవ్యాప్రియతాం ” ౧
 ౫౨ నిష్పత్తి ప్రాగుక్తా.
 ౫౩ ఉపకార స్తుతి శ్చైతీశ్యేనాగతా; ఉపాయేనాంతర్భవతి.
 ౫౪ (శరణం.)
 ౫౫ ఉపాయత్వేన.
 ౫౬ అయంశరణశబ్దో, రక్షితారంగృహముపాయంచ ప్రదర్శయతి, తథాప్య
 శ్చోపాయమేవప్రదర్శయతి; పూర్వోవాన్వయావశ్యకత్వాత్.
 ౫౭ (న్రజ.)
 ౫౮ బుద్ధిగురు.

- ౫౧ “ శిత్త నేడ్డా ” ౧
 ౫౨ నిష్పత్తి క్రింపచెప్పబడి.
 ౫౩ ఉపకార స్తుతియును చై తన్యముచేనాగతమైనది; ఉపాయమునందంతర్భ
 ౫౪ (శరణమ్.) [విచచదు.
 ౫౫ ఉపాయముగా.
 ౫౬ యీశిరణశబ్దము రక్షితను గృహమును ఉపాయమును చూపుననైనను
 ఇదట ఉపాయమునెచూపును; క్రిందితోచేరపలసివండుటచే
 ౫౭ (న్రజ.)
 ౫౮ బుద్ధిచేయుము.

౫౯ గత్యర్థమావతుబుద్ధ్యర్థమాయ్ అధ్యవసించెన్ పసి.

౬౦ వాచికకాయికజ్జభుమ్ ఇతుక్కు అపేక్షితజ్జళౌ యిరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్, జ్ఞానాన్తోక్షమాకైయాలే మానసమానఅనుష్ఠానతైచ్చెల్లుకిటతు.

౬౧ ఆక, త్యాజ్యతైచ్చెల్లి, త్యాగప్రకారతైచ్చెల్లి, పత్తప్పడుఉపాయతైచ్చెల్లి, ఉపాయనైరపేక్ష్యమ్శొల్లి, ఉపాయత్పమ్శొల్లి, ఉపాయస్వీకారమ్శొల్లుకిటతు.

౬౨ (అహమ్.)

౬౩ స్వకృత్యతైఅరుళిచ్చెయ్ కిణ్ణాక.

౫౯ గత్యర్థాః బుద్ధ్యర్థాఇతి అధ్యవసాయంకుర్వతి.

౬౦ వాచికకాయికయోరస్యాపేక్షాయామపి, జ్ఞానాన్తోక్షఇత్యుక్తత్వాన్మానసికానుష్ఠానముచ్చ్యతే.

౬౧ ఏవం త్యాజ్యముక్త్యా, త్యాగప్రకారముక్త్యా, అశ్రయణీయముపాయముక్త్యా, ఉపాయనైరపేక్ష్యముక్త్యా, ఉపాయత్పముక్త్యా, ఉపాయస్వీకారఉచ్చ్యతే.

౬౨ (అహమ్.)

౬౩ స్వకృత్యమాహ.

౫౯ గత్యర్థమగునది బుద్ధ్యర్థమై అధ్యవసించుట.

౬౦ వాచికకాయికములును దీనికపేక్షితములై యున్నను, జ్ఞానాన్మోక్షమ్ అనుటచే మానసమైన అనుష్ఠానము చెప్పబడుచున్నది.

౬౧ ఇట్లు త్యాగమును చెప్పి, త్యాగప్రకారమును చెప్పి, పట్టబడునట్టిఉపాయమును చెప్పి, ఉపాయనైరపేక్ష్యమును చెప్పి, ఉపాయత్పమును చెప్పి, ఉపాయస్వీకారము చెప్పబడుచున్నది.

౬౨ (అహమ్.)

౬౩ స్వకృత్యమును కృపచేయుచున్నాడు.

- ౬౪ సర్వజ్ఞనాయ్, సర్వశక్తియాయ్, ప్రాప్తనానాక్ .
 ౬౫ ఇవక్ కీర్తిసిన్ధుని లైయుమ్, మేల్ పోక్కడ అటైక్కమ్, అటైన్ద పడియే శెయ్తుత లెక్కట్టుకై క్కేకాంతమన గుణవిశేషంగైయుమ్, తక్ పే రాకచ్చెయ్తుత లెక్కట్టుకై క్కిడాన బన్దవిశేష తైయుమ్ కాట్టుకొటతు .
 ౬౬ తనక్కాక్కొక్కొసారధ్యవేషతై, అవ నైయిట్టుచ్చారాతే తన్నైయిట్టుచ్చార్తు, అజ్ఞానవచ్చుమీర తానానత్తన్నైయై (అహమ్) ఎన్దు కాట్టుకిణాక్
 ౬౭ కీర్తిలే పారతస్యముమ్ ఇన్దస్వతస్యత్తినునై యెన్దైనిలమితే.
 ౬౮ (తావ్.)
 ౬౯ అజ్ఞనాయ్, అశక్తనాయ్, అప్రాప్తనాయ్, ఎన్నైయేడపాయమా కప్పత్తి యరుక్కిటడ నై.

- ౬౪ సర్వజ్ఞః, సర్వశక్తికః, ప్రాప్తభూతోహం.
 ౬౫ అస్యపూర్వస్థితిస్థితిముపరిమార్దంచ, జ్ఞాత్వాజ్ఞాతప్రకారేణకృత్యాసమా పయితు, మేకాంతగుణవిశేషాన్ స్వఫలత్వేనకర్తుముపయుక్త సంబంధవి శేషంచదర్శయతి.
 ౬౬ స్వార్థంస్వీకృతసారధ్యవేషం, తన్నిమిత్తమమత్వా, స్వార్థంమత్వా, భీతభ యనిపుత్యర్థం, స్వస్వభావ (మహమితి) దర్శయతి.
 ౬౭ పూర్వము క్తంపారతంత్ర్యమ స్యస్వాతంత్ర్యస్య సీమాభూమిఃఖలు.
 ౬౮ (తావ్.)
 ౬౯ అజ్ఞ మశక్త మప్రాప్తం, మామేపైపాయత్వేనస్వీకృత్యస్థితంతావం.

- ౬౪ సర్వజ్ఞః నై, సర్వశక్తియై, ప్రాప్తుడనై ననేను.
 ౬౫ క్రిందపున్న పునికిని, పైనజోపుత్రోవనెగుటకును ఎరిగిన్లుచేసి తలకట్టు టకును ఏకాంతమైన గుణవిశేషములనున్న తనఫలముగాచేసి తలకట్టుట కు తగినసంబంధవిశేషములనున్న చూపుచున్నది.
 ౬౬ తనకుగాకొనిన సారధ్యవేషమును, వానినుండిచూగక, తననుంచిచూచి జంకిన జంకుతీరతన స్వస్వభావమును (అహమ్) అనిచూపుచున్నాడు.
 ౬౭ క్రిందిపారతంత్ర్యమును, యీస్వాతంత్ర్యము యొక్క సీమాభూమికదా.
 ౬౮ (తావ్.)
 ౬౯ అజ్ఞుడనై, అశక్తుడనై, నన్నునే డపాయముగా పట్టియున్న నిన్ను.

౭౦ (సర్వపాపేభ్యః.)

౭౧ మత్ప్రాప్తిప్రతిబంధకజ్ఞోఽస్తు యావై యావై శిలపాపజ్ఞశ్చై క్కుటిత్తుఅజ్ఞశ్చ
తాయ అప్రాప్తపాపజ్ఞో ఎల్లావత్తిత్ నిస్తుమ్.

౭౨ “పోయన్నిస్తజ్ఞానముమ్ పొల్లాచైత్తుక్కుమ్ అత్తుక్కుడమ్బుమ్” ౧ ఎన్ని
అపడియే, అవిద్యాకర్తవాసనారుచి ప్రకృతినమ్బస్తజ్ఞశ్చై చ్చొల్లుకిటతు.

౭౩ తృణచ్ఛేదకణ్డూయనాదికలై ప్పోలే ప్రకృతివాసనై యాలే అనువర్తిక్కు
మ్మవైయెన్న, లోకాపనాదభీతియాలుమ్, కరుణై యాలుమ్, కలక్కత్తా
లుమ్ శెయ్యునునై యెన్న, ఎల్లావత్తెయ్యుమ్ ని నై క్కిటతు.

౭౦ (సర్వపాపేభ్యః.)

౭౧ మత్ప్రాప్తిప్రతిబంధకానీతి, యానియానిపాపాని ప్రతివిభేషితేభ్యః పా
పేభ్యః.

౭౨ “అసత్యేస్థితంజ్ఞానం, దుష్కర్మ, మలినదేహశ్చేత్సుక్త” ౧ ప్రకారేణా
విద్యాకర్తవాసనారుచి ప్రకృతినంబంధాఉచ్చతే.

౭౩ తృణచ్ఛేదకంఠూయనాదివత్, ప్రకృతివాసనయానువర్తమానాని, లో
కాపనాదభీత్యా కరుణయాకాలుష్యేణచ క్రియమాణానిసర్వాణి స్మర్యం
తే.

౭౦ (సర్వపాపేభ్యః.)

౭౧ మత్ప్రాప్తిప్రతిబంధకములనియే యేపాపములను గురించి భయపడు
చున్నాచొ ఆయాపాపములన్నిటివల్లనుంచి.

౭౨ “పోయన్నిస్తజ్ఞానమ్ పొల్లాచైత్తుక్కుమ్ అత్తుక్కుడంబుమ్” ౧ అనిచెప్పిన
ప్రకారము అవిద్యాకర్తవాసనారుచి ప్రకృతినంబంధములను చెప్పు
నది.

౭౩ తృణచ్ఛేదకంఠూయ నానులవలె ప్రకృతివాసనచే తననువలెంచునవి
యును లోకాపనాదభీతిచేతను కరుణచేతను కాలుష్యముచేతను చేయ
బడునవియును పేరినన్నిటిని తలచునది.

- ౭౪ ఉన్నతప్రప్నర్తిక్కు గ్రామప్రాప్తిపోలే త్యజతడపాయభిలే ఇవై ఆ
నివృత్తభామోనెట్టరినైక్కనేడ్డా.
- ౭౫ కలుగి ఉపాయబుద్ధ్యావస్థులప్రపత్తియుపచార్యోహోక్కుమ్.
- ౭౬ (మోక్షయిష్యామి.)
- ౭౭ ముక్తనాన్య? పర్యవచనో.
- ౭౮ నాన్యప్రసాదమేన్ద్రా, నైయుమేన్ద్రా, అనై త్యజై యే విట్టప్రోక్షాణమే
నిజాన్.
- ౭౯ ఎన్నునై యరిగ్రహఫలమాయన్ద్రానై నారిరణీనాల్ కివక్కుమోవెన్ద్రే.
- ౮౦ అనాదికాలము పాపస్థైర్మ్యాన్ని 'స్థిర'మై వై గాఢ సహస్పదీపణ్ణకితేక్.
-
- ౭౪ ఉన్నతప్రప్నర్తిక్కు గ్రామప్రాప్తివత్ ఏతేత్యప్రపాయ పవ్వర్తితాభవంతి కి
మితిసవిచార్యమం.
- ౭౫ కలుషితేనోపాయబుద్ధ్యాక్రియమాణాప్రపత్తిరపిపాతకసదృశా.
- ౭౬ (మోక్షయిష్యామి.)
- ౭౭ ముక్తయథాస్యాస్త గౌకుర్యాం.
- ౭౮ నిచాత్వనాహుషి, నాపేక్షిత, తానిస్వయమేన విహాయగచ్ఛంతీత్యా
- ౭౯ మమరిగ్రహఫలాన్యహ మనుగ్రహీతశ్చేతిప్రపంకితి త్యర్థః. [మ.
- ౮౦ అనాదికాలంపాపానిదృష్ట్యా తత్కృతభయం రాస్యేవ యథాప్రాప్నవం
లితధాకుర్యాం.
-
- ౭౪ ఉన్నతప్రప్నర్తిక్కు గ్రామప్రాప్తివలె త్యజించిన ఉపాయములయందు ఇ
వి అనివృత్తములు నొరగుని భలచనక్కగలేదు.
- ౭౫ కలుషబ? ఉపాయబుద్ధిచేతచేసెడి ప్రపత్తియును పాతకముతోటిసము
- ౭౬ (మోక్షయిష్యామి.) [ము.
- ౭౭ ముక్తప్రప సుఖం చేయగలను.
- ౭౮ నిచ్చుచేతను సేయును అక్కరలేక నీవును అక్కరలేక, అవి తనంతటతానే
విడిచిపోవునుమీ అనుచున్నాడు.
- ౭౯ నానిగ్రహ ఫలమైవచ్చింపి నేరుదయచేసితినేని యుండునోయనుట.
- ౮౦ అనాదికాలము పాపములచూచి నీవుపడ్డపాటును అవి తాముపడునట్లు
చేసెదను.

- ౮౧ ఇని ఊక్తైయిల్ ఉన్నైక్కాట్టితారేక్, ఎన్నుడమ్మిలమ్మైక్కై నాసే
 ౮౨ (మాళుచః.) [పోక్కిక్కోళ్ళేనొ.
 ౮౩ నీఉక్తకార్యత్తిలే అధికరియామైయూలుమ్, నాక్ ఉక్తకార్యత్తిలే అధిక
 రిర్తుక్కొండ్లపోరుకై యూలుమ్, ఉనక్కుశోకనిమిత్తమ్మిల్లైకాణ్ ఎన్ఱు అవ
 నుడై యశోకనివృత్తియైప్పణ్ణిక్కొడుక్కితాక్.
 ౮౪ నివర్తకస్వరూపత్తైక్కైల్లి, నివర్త్యజ్జ్ ఉన్నైవన్దు మేలిడతెన్ఱుళొల్లి,
 ఉనక్కుశోకనిమిత్తమ్మిల్లైకాణ్నితాక్.
 ౮౫ “ఎత్తిరాలిడర్కపట్టిడత్తియైక్కొణ్ణిమే ” ౧ ఎన్ఱితాక్. [యో.
 ౮౬ పాపజ్జళై నాక్ పొణ్ఱుత్తు పుణ్యమెత్తునినైప్పిడానిఱు నీశోకిక్కక్కడన్దై
 ౮౧ ఇతిఃపరింతద్ధన్తేత్వాం, సదాస్యామిమచ్ఛరీర మలిసముహమవసనివర్త
 యిష్యామి.
 ౮౨ (మాళుచః.)
 ౮౩ త్వంతవకార్యేఽధిక్వవానితి, ఆహంతవకార్యేఽధిక్వత ఇతి తవశోకనిమి
 త్తంనాస్తీతి తస్యశోకనివృత్తింకరోణి.
 ౮౪ నివర్తకస్వరూపముక్త్వా, నివృత్త్యానిత్యామాగత్యనాక్రమంతే, ఇత్యు
 క్త్వాతవశోకనిమిత్తంనాస్తీత్యాహ.
 ౮౫ “కేవలముఖసాగరేనిమగ్నందీపమన ” ౧ ఇత్యాహ.
 ౮౬ తవపాపానిమయిసహిత్యా పుణ్యానీతి స్థరతిత్వంశోచితుంయోగ్యఃకిం.
 ౮౧ ఇకనీచేతిలోనిన్నుచూపను, నాదేహమందలి మలిసమును నేనేపోగొట్టు
 కొననొ.
 ౮౨ (మాళుచః.)
 ౮౩ నీపు నీకార్యమునందు అధికరిందకుండుటచేతను, నేను నీకార్యమునందు
 అధికరించుకొనుచు పోవుటచేతను, నీకు శోకనిమిత్తము లేదునుమీ అని
 అతనిశోక నివృత్తిని చేయుచున్నాడు.
 ౮౪ నివర్తక స్వరూపమునుచెప్పి, నివర్త్యములు నిన్నువచ్చి ఆక్రమించవని
 చెప్పి, నీకు శోకనిమిత్తము లేదునుమీ అనుచున్నాడు.
 ౮౫ “ఎత్తినాల్ ఇడర్కడల్ కిడత్తి ఏట్రునెంజమే ” ౧ అనుచున్నాడు.
 ౮౬ పాపములను నేనుసహించి పుణ్యనుచితలచుచుండగా నీవుశోకించగలవ్వు.

- ౮౭ ఉయ్యక్కొండార్ విషయమాక ఉడైయవర్ ఆరుళిచ్చెయ్ తవారైయై స్తరి
వుతు.
- ౮౮ ఇరుక్కు ఈశ్వరస్వాతం స్త్యత్తి తే నొక్కు.
- ౮౯ “ ఇతుతాకె అనువాదకోటియితే ” ఎత్తు, నక్కిప్పర్ పుచ్చువారై.
- ౯౦ అర్జునక్, కృష్ణుడైయ అనైత్తోచికళాలుమ్, ఋషికళ్ వాక్కజ్జళా
లున్, కృష్ణున్ తాక్కాత్తిరే అధికరత్తుక్కొల్లపారుకై యాలుమ్, ఇవనే
నమస్కుత్తె ఇమెత్తు తుణడన్దు తిన్దై పుత్త చ్చొల్లుకై యాలే.
- ౯౧ పుటమ్మపిటన్ద తేల్లామ్ ఇవ్ నెట్టోళ్ళైక్కైక్కాక.

- ౮౭ ఉయ్యక్కొండార్ విషయేభావ్యకృమత్తవారై స్తర్తవ్యా.
- ౮౮ అస్యేశ్వరస్వాతం తేన్ద్రితాత్పర్యం.
- ౮౯ “ అయనునువాదకోటివితి ” వంగిప్పురనంబివార్త.
- ౯౦ అర్జునః, కృష్ణస్వాతిమానుషచేష్టితైః, ఋషివౌత్తైః, కృష్ణశ్యామకాశ్చే
ధికృత్యస్థితాత్, అయమేవాస్తాకంశరణమితి విశ్వాసశాల్యభూత్ అనం
తరం స్వమాశ్రయేర్ముక్తతాత్.
- ౯౧ పూర్వంవిస్తారిః స్వవీరన్తఃకోధనాయ.

- ౮౭ ఉయ్యక్కొండార్ విషయమై ఉడైయనరులు కృపచేసినవాతాను స్తరిం
చునది.
- ౮౮ దీనికి ఈశ్వర స్వాతంత్రియమునం దెచూపు.
- ౮౯ “ ఇది అనువాదకోటియందని ” వంగిపురత్తునంబివార్త.
- ౯౦ అర్జునుడు, కృష్ణుని * గజవ్యాపారములచేతను, ఋషులవాక్కులచేత
ను, కృష్ణుడు తాకార్యము నంధికరించుకొనుచు పోవుటచేతను, ఇతడె
మనకు రక్షకమని విశ్వసిం చినవెనుక తనన పట్టుకుని చెప్పటచే.
- ౯౧ ముచుపు ఉడయించినది అంతా మిశ్రని మనస్సు కోధించుట కొరకై.

౯౨ వేదపురుషుడు ఉపాయాంతరజ్ఞశైవిధిత్వము, కొణ్డిపురుషుడు త్రిశికటినిఁజూ వారైవ్వోలే, అహంకారముమకారజ్ఞశాల్ వద్దకలిపిపట్టు స్వరూపజ్ఞానము పిఱక్కైక్కాక.

౯౩ సన్యాసిమున్నుళ్ళనత్తై విజయూప్పోలే ఇన్వళవుపిజన్దనక్ ఇనత్తైవెట్టాల్

౯౪ ఇవన్దాఁ ఇవై తిన్నె నేరాకనిట్టిలక్. [కుత్తమేవారాతు.

౯౫ కర్తవ్యమైజ్ఞుర్నితీపుకుమ్, జ్ఞానమస్వరూపప్రకాశ్చిరీపుకుమ్ భక్తిప్రా ప్యరుచియిలేపుకుమ్, ప్రవత్తిస్వరూపయాథాత్మజ్ఞానత్తిలేపుకుమ్.

౯౬ ఒకఫలత్తుమ్ అరియవర్ణియైయుమ్, పరియవర్ణియైయుమ్ ఉపదేష్కై యాతే, ఇవై ఇన్ద్రు ముగ్ధియ భగవత్తనాఁ మే ఉపాయమాకకడవతి.

౯౨ వేదపురుషుడు ఉపాయాంతరాగివిదధాతి, దుష్టమోర్కన్దింబద్ధాన్యములు తార, ఇవా హంకారముమకారాభ్యామాగరం గర్వంతిత్వజ్ఞానోత్పత్తి త్యర్థం.

౯౩ సన్యాసిపూర్వోన్మితాక్ యథాత్యజతిర్దై తావద్జానోత్పత్తి మానేతాక్

౯౪ అయమేలాక్ సాక్షాన్మత్యజతి. [త్యజతిచేద్దోహోనాయాతి.

౯౫ కర్తవ్యమైజ్ఞుర్నితీపుకుమ్, జ్ఞానమస్వరూపప్రకాశేంతర్భవతి భక్తిప్రాప్యరు చావంతర్భవతి, ప్రవత్తిస్వరూపయాథాత్మజ్ఞానోత్పత్తివతి.

౯౬ ఏకస్యఫలస్యమలకభమార్గస్య, సులభమార్గస్యోపదిప్తస్వపుభయం, వినాభగవత్ప్రసాదపప్రాసాయోభవతి.

౯౨ వేదపురుషుడు ఉపాయాంతరముల పిఱించిచది, దొంగపశువుకు గుదికర్ర కట్టివిడుచువారివలె, అహంకార మమకారిములచే వచ్చినపొగరుపోయి స్వరూపజ్ఞానము ఉరయించుకొరకు.

౯౩ సన్యాసి మున్నుళ్ళు వాఁగినివిడుచుటలుల యింతవరకు ఉదయించినవాడు వీనిని విడిచెనేని దోషమురాదు.

౯౪ ఇత్తడైతే వీనిని నేరుగా విడిచిరవాడు కాదు.

౯౫ కర్తవ్యము కైంకర్యమునందు ప్రవేశించును, జ్ఞానము స్వరూపప్రకాశ మందుప్రవేశించును, భక్తిప్రాప్యరుచియందు ప్రవేశించును, ప్రవత్తిస్వ రూపయాథాత్మజ్ఞానమునందు ప్రవేశించును.

౯౬ ఒకఫలమునకు దుర్లభమార్గమును, సులభమార్గమును ఉపదేశించుట చే, ఇవిరెండుగాక భగవత్ ప్రసాదమే ఉపాయమైకాగలదు.

- ౯౭ వేస్తుక్కుచోణ్డవతు విలక్కామైయును ఇరప్పమ్.
- ౯౮ చక్రవర్తి తిరుమకళ్ పాపల్తోడేనరిలుమ్ అమైయువెన్టాళ్ ఇవళ్ పుణ్య
తైహాకట్టువరచేణుమెన్టాళ్
- ౯౯ “ అస్తికనాయ్ ఇన్వరత్తిల్ దుచివిశ్వాసజ్ఞుడై యనాయ్ ఉణ్ణివిత్తల్ , నా
స్తికనాయ్ న? త్తల్ హొయనకువిల్ నిలైయిల్లై, ఎన్ఱు భట్టరుక్కెవమాద్రు
రుళిచ్చై మితవార్తై.
- ౧౦౦ వ్యవసాయమిల్లాతవచుక్క ఇళిల్ లన్వయన్, అమల్తిగ్ భోజనమ్ పోలే.
- ౧౦౧ “ విష్ణు? త్తర కేట్టిరుప్పర్ ” ౧ ఎల్లిఱవడయ్ అధికారికళ నియతర్.

- ౯౭ ఫలసిద్ధిరపేక్షితమప్రతిపేక్షోయాచ్ఛాచ.
- ౯౮ చక్రవర్తి క్రీకుమారిః పాపేనాగమనేప్యలమిత్యక్తవాక్ , అయం పుణ్య
మహిమోయాగంతవ్యమిత్యక్తవాక్.
- ౯౯ “ అస్తికోర్కెన్ వద్దేరుచివిశ్వాసవాంఛే మజ్జీవనం , నాస్తికశ్చేన్నాశవ
మధ్యమస్థితిర్నాస్తీతి ” భట్టరకంప్రతిగోవిందార్వైరుక్తావార్తా.
- ౧౦౦ వ్యవసాయహితస్యాత్వామోఽజ్ఞిశ్చేభోజనవత్.
- ౧౦౧ “ విష్ణుచిత్తవృత్తాస్థిత ” ౧ ఇన్యుక్తప్రకారేణాధికారిణోనియతాః.

- ౯౭ ఫలమునకు కావలసిన యడ్డగించకుండుటయు యాచనయు.
- ౯౮ చక్రవర్తి తిరుమగను పాపముతో వచ్చిననుచాలుననెను, ఇతడు పుణ్యము
ను పడనేసి రావలయుననెను.
- ౯౯ “ అస్తికుడై యాయర్థమునందు దుచివిశ్వాసములు కలవాడై ఉణ్ణిమించుట
యు , నాస్తికుడై నమించుటయుతప్ప మధ్యమస్థితి ” లేదని భట్టరకు ఎం
గాను కృపచేసినవారత.
- ౧౦౦ వ్యవసాయము లేనివానిని ఇందన్వయము, ఆమమునందు భోజనమువలె.
- ౧౦౧ “ విష్ణుచిత్తం కేట్టిరుప్పర్ ” ౧ అని చెప్పిన ప్రకారమధికారులు నియతు
లు.

గహస్య రత్నాకరము.

౧౦౨ „ వార్తైయటిపవర్,, ౧ ఎన్నిటపాట్టుమ్, „ అత్తనాకి,, ౨ ఎన్నిటపాట్టుమ్
ఇతుక్కు- అర్థమాకవనుసన్దేయమ్.

౧౦౨ వార్తావిదః,, ౧ ఇతి, „ పితాభూత్వా,, ౨ ఇతి గాధార్థోస్వార్థత్యేనాను
సంధేయః.

౧౦౨ „ వార్తయరిపవర్,, ౧ అనెడు పాశురమును „ అత్తనాకి,, ౨ అనెడుపా
శురమును దీనికి అర్థముగా అనుసంధేయము.

౧ || తి - వా - ౬ - గీ - ౧౦ - చమత్కౌక వాతక నెరిగినవారు.

౨ || తి - చ - వి - ౧౧గీ - తండ్రియై.

ఉ ల కా శా రి య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్

జీ య రు తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్

చరమశ్లోక ప్రకరణము

ముగిసెను.

కోటమరుపల్లి,

